

ՄԱՐԶԻԿ

հսլս

مارزقك

مجلة رياضية شهرية
تصدرها جمعية الهولمتن بيروت

marzig

SPORTS MAGAZINE

հԸ ՏՄԻԻ, 2009, ԹԻԻ 11 (329) VOL. XXVIII N° 11 السنة الثامنة والعشرون - العدد الحادي عشر

Հ.Ս.Ը.Ս. ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՆՈՐ ԿԱԶՄԵՐ

Անցնող ամիսներում, Ներկայացուցչական իրենց ժողովները գումարեցին եւ նոր Շրջանային Վարչութիւններով օժտուեցան 3.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի եւ Արեւելեան Մ. Նահանգներու շրջանները:

Քուէթի, Ամմանի եւ Վալանսի մասնաճիւղերը, իրենց կարգին, գումարեցին անդամական ընդհանուր ժողովներ եւ ընտրեցին նոր վարչութիւններ:

Ստորեւ նորընտիր կազմերը՝ իրենց անդամներու աշխատանքային բաժանումներով.-

● 3.Մ.Ը.Մ. ԼԻԲԱՆԱՆ

Եղբ. Յակոբ Քէշիշեան- ատենապետ

Քոյր Մարօ Թազեան- ատենադպիր

Քոյր Սիլվա Սաղըրեան- գանձապահ

Եղբ. Միշէլ Տիբ խորոզեան- հաշուապահ

Եղբ. Յարութ Տէմիրձեան- ֆուլթայլի ներկայացուցիչ

Եղբ. Սեպուհ Թոփալեան- պասքեթպոլի ներկայացուցիչ

Եղբ. Ներսէս Լիպարեան- սկաուտական ներկայացուցիչ

Եղբ. Վահան Յամամձեան- ԼԵՎԱՄ-ի ներկայացուցիչ

Եղբ. Յայկ Թապազեան- խորհրդական

Եղբ. Արտօ Աճէմեան- խորհրդական

Եղբ. Դրօ Մանտալեան- խորհրդական

● 3.Մ.Ը.Մ. ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Մ. ՆԱՅԱՆՔՆԵՐ

Եղբ. Պետիկ Տէր Վարդանեան- ատենապետ

Եղբ. Յովիկ Աբգարեան-փոխ ատենապետ

Եղբ. Լեւոն Սահակեան- ատենադպիր

Քոյր Երան Սիմոնեան- գանձապահ

Եղբ. Վարդան Ադամեան- մարզական ներկայացուցիչ

Քոյր Էլիզապէթ Դրամկոչեան- սկաուտական ներկայացուցիչ

Եղբ. Թորոս Ոսպիկեան- յարաբերական եւ քարոզչական

● 3.Մ.Ը.Մ. ՔՈՒԷՅԹ

Եղբ. Յակոբ Յովակիմեան-ատենապետ

Եղբ. Ասատուր Երեմեան- ատենադպիր

Եղբ. Ներսէս Օհանեան- գանձապահ

Եղբ. Անդրանիկ Գուգուեան- խորհրդական

Եղբ. Վազգէն Աւագեան- խորհրդական

Եղբ. Խաչիկ Սուազձեան- խորհրդական

Եղբ. Սկրտիչ Պէրպէրեան- խորհրդական

● 3.Մ.Ը.Մ. ԱՄՄԱՆ

Եղբ. Վարդգէս Տէրտէրեան- ատենապետ

Եղբ. Կարօ Եումձեան- փոխ ատենապետ

Եղբ. Մասիս Կիւլոյեան- ատենադպիր

Եղբ. Յրաչ Շմբէլեան- գանձապահ

Եղբ. ԺողէՖ Տաուանի- հաշուապահ

Եղբ. Նշան Միսձեան- խորհրդական

Եղբ. Սեւան Չաքմաքձեան- խորհրդական

● 3.Մ.Ը.Մ. ՎԱԼԱՆՍ

Եղբ. Պողոս Տէրտէրեան- ատենապետ

Եղբ. Վահէ Կօշկարեան- փոխ ատենապետ

Քոյր Քրիստին Տէրտէրեան- ատենադպիր

Եղբ. Փաթրիկ Տէիրտարեան- գանձապահ

Եղբ. Ալէն Մնացիկեան- մարզական ներկայացուցիչ

Եղբ. Ժոէլ Քրտօ- խորհրդական

Եղբ. Արամ Սարգիսեան- խորհրդական

ԱՐՄԱՆՏ ՔԻԼԵՃԵԱՆ

Համա-3.Մ.Ը.Մ.ական 8րդ մարզախաղերու նուիրուած «Մարզիկ»-ի բացառիկ թիւին մէջ, վրիպակով մը, Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանէն եղբ. Արմանտ Քիլեճեանի անունը շփոթուած էր Լոնտոնի շրջանէն եղբ. Արմանտ Աբրահամեանի անունին հետ: Հետեւաբար, յիշեալ բացառիկ «Պատասխանատուները» նիւթին (էջ 7) երկու Արմանտներուն մականունները պէտք էր կարդալ Քիլեճեան:

Վրիպակին համար կ'ապաւինինք մեր ընթերցողներու ներողամտութեան եւ պատմութեան համար նիւթը դարձեալ լոյս կ'ընծայենք, այս անգամ սրբագրուած ձեւով:

ՀԱՄԱ-3.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ

ՑՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐՈՒ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Մանուէլ Մարսիլեան

Արմանտ Քիլեճեան

Վիգէն Աբէլեան

Օշին Փիրումեան

Յրաչ Շմաւոնեան

ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐՈՒ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ

Մարզական ընդհ. պատասխանատու- Վիգէն Աբէլեան

Ֆուլթայլ- Վազգէն Գալայձեան, Միսաբ Թաթիկեան

Պասքեթպոլ- Սեւակ Ադամեան

Լոդ, ճատրակ, փինկ-փոնկ- Արմանտ Քիլեճեան

Գործավարութիւն- Յասմիկ Սարգիսեան, Վերա Բարսեղեան

Լուսանկարչութիւն- photoplanet.am

Համացանցի կայքէջի աշխատանք- Վարուժ Միրզոյեան

ԴԱՏԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Վահրամ Դանիէլեան

Արմէն Կէտիկեան

Մանուէլ Մարսիլեան

ԴԱՏՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ

ԴԱՍԱԽՕՍՆԵՐ

Գառնիկ Մկրտիչեան

Կիրօ Մանոյեան

ՊԱՆԴՈՎՆԵՐՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

Անահիտ Գուլանձեան

ԹԻԼԻՆ ՆԻԼԹ ԵՐՂ

MARZIG SPORTS MAGAZIN EDITED MONTHLY BY HOMENETMEN
 مارزىك مجلّة رياضية شهرية تصدرها جمعية الهومنتمن الرياضي

Մարզական ամսաթիթ
 Հրատարակութիւն՝ Հ.Ս.Ը.Մ.ի
 ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԻԸ. ՏԱՐԻ, 2009, ԹԻ 11 (329)

ԽՄԲԱԳԻՐ
 Վիզէն Աւագեան

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՍ
 Սեդա Պէշլեան, Սեւան Նազարեան

«ՄԱՐԶԻԿ»-Ի ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ
 Պատրիկ Կիւլպէնկեան
 Աթո Մոսիկեան

Գօգօ Սկրտիչեան
 Վահան Համամճեան
 Տիրան Շահինեան
 Սալբի ճէճէեան
 Վահէ Թանաշեան

ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԻՆ
 Ներսէս Արք. Բախտիկեան*, Անտոն
 Ծ. Վրդ. Աղամեան, Գ. Թորոյեան,
 Սալբի Լատոյեան
 Եւ շրջաններու թղթակիցներ:
 Էջաղրում - Ջարեհ Չէօրէքճեան
 Գրաշարութիւն - Վերա Բարսեղեան
 Colour Separation - Photogravure Paklayan
 Կողբի Ձեւաւորում՝ Տպագրութիւն

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՅԵ
 Պուրճ Համուտ, Ճինիշեանի Թաղ
 «Սեւան» Շէնք, Գ. Յարկ
 Հեռ: 01/248043, Fax: 01/260117
 E-mail: marzig@homenetmen.org
 P.O. Box: 80486 B. Hammoud, Lebanon

ՑՐՈՒՄ

Լիբանանի մէջ թերթին
 հատվածառի սակն է 3000 լ.ո.:
 Տարեկան բաժանորդագրութեան սակ
 ճշդուած է 35000 լ.ո.:

Լիբանանէն դուրս թերթին
 բաժանորդագրութիւնը
 կը կատարեն Հ.Ս.Ը.Մ.ի Սեկուսի
 Եւ Շրջանային Վարչութիւնները:
 Թերթը ուղղակի Լիբանանէն
 կը ստացուի անձնական
 բաժանորդագրութեամբ
 (Տարեկան սակ՝ Միջին Արեւելեան
 Եւ Եւրոպական երկիրներ \$50,
 Ամերիկա Եւ Աւստրալիա՝ \$55):

17

Հ.Ս.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

- Խմբագրական 2
- Սեր Տեսակցութիւնները 3
- Պատմութիւն 8
- Խօսքեր 10
- Անդրադարձ 12
- Մասնաձիւղէ Մասնաձիւղ 16
- Սեր Կորուստները 36

ԲԱԺԻՆՆԵՐ

- Միջազգային 14
- Մանկապատանեկան 38
- Տարբեր Հայեացքով 40

22

ՀՆՈՐՀԱԽՈՐԱԳԻՐ

Յարգելի խմբագրութիւն «Մարզիկ» թերթի, Հ.Ս.Ը.Մ.-Ֆրանսի
 վարչութիւնը կը շնորհաւորէ ձեր կատարած հսկայական աշխա-
 տանքը, համա-Հ.Ս.Ը.Մ.ական ծրդ. մարզախաղերուն նուիրուած
 «Մարզիկ»-ի բացառիկ թիւի պատրաստութեան առիթով:

Շնորհաւորելի գործ, կարելոր ներդրում միութեան պատմութեան
 համար:

Յարգանքներով՝
 Հ.Ս.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԻՐԱՎՆԻ ՄԱՐԶԻԿԸ

Որեւէ արժէքէ եւ օգտակարութենէ զուրկ են այն մարզիկները, որոնք ըլլալով հանդերձ լաւ ֆութպոլիստ կամ պասքէթպոլիստ, աթլէթ կամ լողորդ, չունին իրաւ մարզիկ մը պահանջուած բարոյական յատկանիշները:

Սկաւառութեան թէ մարմնակրթութեան նպատակը նոր սերունդի ֆիզիքական կրթութեան հետ, անոր բարոյական եւ հոգեկան արժէքներու մշակումն է:

Բարոյականով խոցելի, անտարբեր, անկարգապահ ու շփացած մարզիկներ իրենց պատկանած միութեան, ազգին, հայրենիքին ու ընտանիքին ի՞նչ օգտակարութիւն ունին: Անոնց շահած յաղթանակներն ու բաժակները խաբուսիկ երեւոյթներ են: Էական յաղթանակը՝ բարոյականի եւ նկարագրի մաքրութեան, դաստիարակութեան կարեւորութիւնն է, որ յաճախ կ'անտեսուի:

Կեանքի տարբեր մարզերուն մէջ թերեւս մէկը կրնայ բարոյական երկու հակադիր ըմբռումներու դիմելով յաջողութիւններ արձանագրել, բայց անըմբռնելի եւ անկարելի է, որ մարզական կեանքի մէջ մարդիկ կամ մարզական միութիւններ յաջողութիւններ արձանագրեն եւ օգտակար հանդիսանան, երբ կը տարուբերին բարոյական ըմբռումներու կիրարկման մէջ:

Մեր շուրջը, կեանքի գրեթէ բոլոր երեւոյթներուն մէջ, մարդոց խօսքն ու գործը, կենցաղն ու ընթացքը դիմակաւորուած է:

Աստուծոյ ծառաներէն սկսեալ մինչեւ քաղաքագէտները, պարզ արհեստաւորէն մինչեւ արուեստագէտը, դիմակաւոր դերասաններ դարձած են, օրուան եւ պահանջին համաձայն դերեր եւ կեցուածքներ կը փոխեն:

Բարոյական անկում, նկարագրի խաթարում, անտարբերութիւն կը նկատուի ամէնուրեք:

Թող ստեն, խարդախեն, դաւեն ու հայ-

հոյեն մարդիկ, որոնցմէ կ'ակնկալուի միայն ու միայն պարկեշտութիւն, հեզութիւն եւ բարիք:

Թող կեղծեն, մատնեն, դաւաճանեն անոնք, որոնք օրն ի բուն բարոյական արժանիքներ կը ծառեն:

Թող աշխարհի քաղաքագէտներն ու դիւանագէտները խաղաղութիւն, ազատութիւն եւ ժողովրդավարութիւն հողովեն, իրենց իսկ սադրանքներով քառսի վերածուած աշխարհին մէջ:

Բայց գէթ մենք՝ մարզական միութիւններս ու մարզիկներս ըլլանք ու գործով ցոյց տանք, թէ այն ենք, ինչ որ կը քարոզենք: Գործնապէս փաստենք ինչ որ միութեանական մեր սկզբունքները կը թելադրեն մեզի, որովհետեւ եթէ մենք ալ հետեւինք աշխարհի ներկայ Բարեկենդանի դիմակաւոր խեղդատակ բեմադրութեան, կը դառնանք չարիք մենք մեզի եւ մեր շուրջիններուն:

Իրաւ մարզիկը պէտք է ունենայ ազնիւ հոգի, մշակուած միտք:

Պէտք է ըլլալ պարկեշտ խօսքով, գործով ու մտածումով:

Պէտք է հեռանալ միտքն ու մարմինը վնասող միջավայրերէն: Պէտք չէ ընկերանալ բարոյականով սնանկացածներուն: Պէտք է աշխատիլ ինքզինք պահել հոգիով բարձր, նկարագրով մաքուր:

Կրնա՞նք «Յաղթանակէն ետք հանդիպիլ պարտութեան եւ նոյն ձեւով ընդունիլ զոյգն այդ խաբող»: Կրնա՞նք չարիքը փոխադարձել բարիքով, անարդարութիւնը դարմանել արդարութեամբ: Կրնա՞նք յարգել ու սիրել մեր մարզիկ եղբայրը, հայրենակիցը, թէկուզ հակառակորդը:

Ահա՛ իրաւ մարզիկի մը յատկանիշները, որոնցմով կարելի է կանխել քանիքանի՞ ցաւալի պատահարներ, կորուստներ եւ վնասներ:

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՊՈՐՏԸ ԵՎ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆՈՒՄ»
ԳԻՐՔԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԹՈՒՐԳԵՐԸ ԼՈՒՐՉ ԽՆԴԻՐ ՈՒՆԻՆ
ԻՐԵՆՑ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ
ՎԵՐԱՆԱՅԵԼՈՒ, ՎԵՐԱԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ
ԵՒ ԶԱՅՆ ՎԵՐԱՏԻՆ ԳՐԵԼՈՒ

«ՄԱՐԶԻԿ» ԻՆ Կ' ԸՍԷ ՀԱՅԿ ԴԵՄՈՅԵԱՆ

Իբրև Հայկական Ցեղասպանության Թանգարանի տնօրէն, ի՞նչն էր որ ձեզ մղեց հայ մարմնակրթութեան նուիրւած գիրքի մը հրատարակութեան: Ե՞րբ եւ ի՞նչպէս ծնաւ ձեր հետաքրքրութիւնը նիւթին հանդէպ:

- Յաճախ, նոյն հարցումը ես ալ կ'ուղղեմ ինծի: Պատմաբան ըլլալով, հետաքրքրութեան շրջանակը բաւական լայն է: Մօտէն հետաքրքրուած եմ Արցախի հարցով, հայկական զինանշաններով, հայկական ռազմարուեստի պատմութեամբ եւ այլ նիւթերով: Մարմնակրթութեան պարագային, հետաքրքրութիւնս ծնաւ դիպուածով մը:

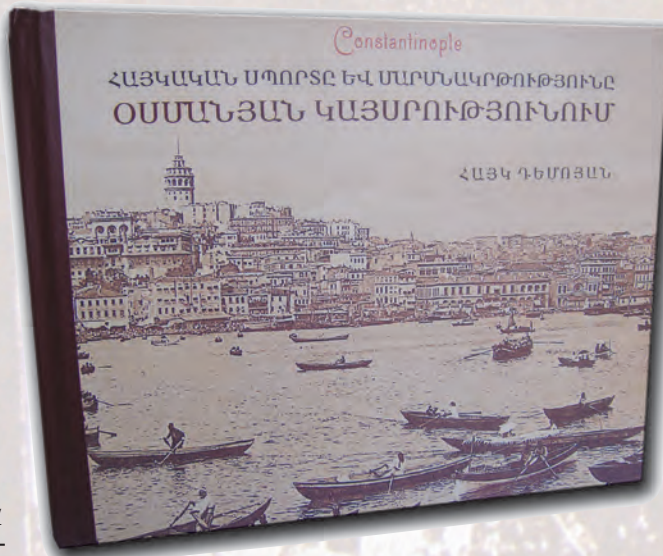
2007ին, երբ Ցեղասպանութեան Թանգարանի գրադարանը կը վերադասաւորէինք, ձեռքս անցաւ Շաւարշ Քրիսեանի «Մարմնամարզ» թերթին ամբողջական հաւաքածոն, որ կը գրտնուէր շատ անմխիթար վիճակի մէջ: Անմիջապէս թելադրեցի, որ հաւաքածոն ղրկուի Մատենադարան՝ վերանորոգուելու համար: Վերանորոգուելէ ետք, երբ առաջին անգամ թերթատեցի գայն, մէջս ծնաւ մեծ հետաքրքրութիւն: Ամէն ինչ նորութիւն էր ինծի համար: Անձանօթ նկարներ, անձանօթ նիւթ, ինծի եւ շատ մը հայերու համար, յատկապէս Հայաստանի մէջ: Այնտեղ ես տեսայ նկարները մարզիկներու, ֆուլթպոլի խումբերու, որոնք մինչեւ 1915 գործած են Օսմանեան կայսրութեան մէջ: Այնտեղ ներկայացուած էր հայ մարմ-

նակրթական շարժումը, գաղափարախօսութիւնը եւ այդ գաղափարախօսութիւնը կրող ռահվիրաները:

Նկարներէն ետք, ուշադրութիւնս գնաց տպագրուած նիւթին: «Մարմնամարզ»ի մէջ տեղ գտած իւրաքանչիւր նիւթ յատկօրէն կ'արտացոլէր իր ժամանակի մտայնութիւնը, գաղափարները եւ չափազանց հետաքրքրական էր այն իմաստով, որ շատ մը նիւթեր ուղղակիօրէն կ'առնչուէին Ցեղասպանութեան, հայկական երեւոյթներու հետ: Այս մէկը հետաքրքրութիւնս աւելի սրեց եւ մղեց, որ խորանամ նիւթին ուսումնասիրութեան մէջ:

Փետրուար 2008ին, այս նիւթին մասին գեկոյց մը ներկայացուցի հայ-թուրք պատմաբաններու ժողովի մը ընթացքին, ժընեկի մէջ: Զեկոյցիս գլխաւոր միտքը այն էր, թէ Օսմանեան կայսրութեան մէջ մարմ-

նակրթութիւնը եղած է ազգայնականութիւններու մըրցակցութեան արտայայտութիւն, որովհետեւ եթէ լաւ սերտեցնք այդ շրջանի պատմութիւնը, պիտի տեսնենք, որ Երիտասարդ Թուրքերը իրենք է որ կը հովանաւորէին, կը ըստեղծէին այդ օրերու մարզական խումբերը եւ կը ջանային որ անոնք դառնան իթթիհատականներ: Հակադիր կողմի վրայ, շատ աշխոյժ էր Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը՝ ամէնուրեք մարմնակրթական ակումբներ ստեղծելու իմաստով: 1913ին արդէն ի յայտ կու գան հայկա-

կան սկստական առաջին խումբերը: Պէտք է ըսել, որ այս այն շրջանն է, երբ Երիտասարդ Թուրքերու կուսակցութեան մէջ կը յաղթէ ազգայնականներու թեւը: Թրքական ազգայնականութիւնը կը շեշտուի լեզուի մէջ, տնտեսութեան մէջ, գաղափարախօսութեան մէջ եւ այլն: Մարմնակրթութիւնը չէր կրնար հեռու մնալ անոնց ուշադրութենէն, որովհետեւ ան կը ստեղծէր մրցակցութիւն, յաղթող-պարտուողի տրամադրութիւն, ինչ որ կարեւոր էր իրենց համար: Թուրքը պէտք է միշտ տիրապետող ըլլար բոլոր մարզերու մէջ: Ի վերջոյ, քանի մը տարի ետք տեղի ունենալիք քրիստոնեայ բնակչութեան բռնազաղթը, ունեցուածքէ գրկելը, հայրենազուրկ դարձնելը նոյն այդ գաղափարախօսութեան գործնական կիրարկումն էր:

Հայաստանի մէջ մինչ այդ արծարծուած էր այս նիւթը:

- Ժամանակին, նման նիւթեր շատ նեղ շրջանակի մը սեփականութիւնն էին: Այսօր պայմանները փոխուած են եւ այս նիւթին արծարծման իմաստով ընելիք շատ ունինք: Ազգանշանը տրուած է Սփիւռքէն, Բիւզանդ Թորիկեանի «Պատմութիւն Հայ մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան» բազմահատորեակի հրատարակութեամբ: Բիւզանդ Թորիկեան լուրջ աշխատանք կատարած է նիւթերու հաւաքման իմաստով, ինչ որ կրնայ հիմք ծառայել ապագայի գիտական ծաւալուն աշխատանքներու: Պէտք է

Օսմանեան կայսրութեան մէջ մարմնակրթութիւնը եղած է ազգայնականութիւններու մրցակցութեան արտայայտութիւն, որովհետեւ եթէ լաւ սերտեցր այդ շրջանի պատմութիւնը, պիտի տեսնենք, որ Երիտասարդ Թուրքերը իրենք է որ կը հովանաւորէին, կը ստեղծէին այդ օրերու մարզական խումբերը եւ կը ջանային որ անոնք դառնան իթթիհատականներ: Հակադիր կողմի վրայ, շատ աշխոյժ էր Յ. Յ. Դաշնակցութիւնը՝ ամէնուրեք մարմնակրթական ակումբներ ստեղծելու իմաստով:

անպայման ուսումնասիրել հայ մարմնակրթական շարժումին պատմութիւնը, անոր գործունէութիւնը Սփիւռքի մէջ եւ անդրադարձը մեր ժողովուրդին վրայ: Այս մէկը իւրայատուկ, համազգային երեւոյթ է, որ ուսումնասիրութեան կարիքը ունի: Կ'արժէ գիտնալ, թէ մարմնակրթութիւնը ի՞նչպէս նպաստեց Սփիւռքի հայապահպանման աշխատանքներուն, հայկական գաղութները ներկայացնելու հարցին, Սփիւռքի միջգաղութային կապերու ամրապնդման եւ այլն: Աղբիւրագիտական պաշարները, բարեբախտաբար, հարուստ են: Գաղութներու մեծ մասը ունեցած է մարզական իր թերթերը, հրատարակութիւնները, որոնք լեցուն են նկարներով եւ տեղեկատու նիւթերով, ինչ որ հաստատիւր հատորներու նիւթ կրնայ ըլլալ: Պատմութեան Հիմնարկը, Պետական Ակադեմիան կամ խումբ մը գիտնականներ կրնան այս գործին ձեռնարկել:

Նշեցիք, թէ ձեր աշխատանքին մեկնակէտը «Մարմնամարզ»ի թիւերն էին: Այնուհետեւ, ի՞նչ նոր հորիզոններ բացուեցան ձեր դիմաց:

- «Մարմնամարզ»ի նկարներով զմայլելու առաջին փուլին յաջողեց երկրորդ հանգրուանը՝ գիտական ուսումնասիրութիւնը, բնագրային վերլուծութիւնը, որովհետեւ այնտեղ կային թրքական ազգայնականութեան ցայտուն արտայայտութիւններ, մարզախաղերու եւ մարմնակրթութեան մրցակցութեան մարզին մէջ: Կը բաւէ կարդալ «Մարմնամարզ»ի 1912ի եւ 1913ի թիւերը՝ տեսնելու համար այս բոլորը: Հոն կը տեսնուին հայ մարզիկներու յաջողութիւնները Պոլսոյ միջազգային խաղերուն եւ թուրքերու կեցուածքը անոնց հանդէպ: Օրինակ, պէտք է կարդալ Շաւարշ Քրիսեանի «Մեր պատասխանը» խորագրեալ յօդուածը [«Մարմնամարզ», Բ. տարի, թիւ 20, 1912 Շոկո. 15, էջ 366-367- «Մ.»], ուր ան կը պատասխանէ Սեյիմ Սըրի Օսմանեան «Թերպիէ» թերթին մէջ լոյս ընծայած գրութեան: Սեյիմ Սըրի արցունք կը թափէ, որ իր պանծալի ազգէն ոչ ոք եղած է Մթոքհօքըմի 1912ի ողիմպիականին, ինչ որ ցոյց կու տայ այդ օրերուն թուրքերու անհազնացող ազգայնականութիւնը եւ անհանդուրժողութիւնը հայերու նկատմամբ, իբրեւ Օսմանեան կայսրութեան քաղաքացիներ:

Հայկ Դեմոյեան եւ Յ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Միհրան Շիմշիրեան կը թերթատեն «Մարմնամարզ»ի առաջին թիւերը:

Մթոքհոլմի ողիմպիականին Օսմանեան կայսրութիւնը ներկայացուցած են երկու հայեր՝ Մկրտիչ Մկրեան եւ Վահրամ Փափագեան: Սելիմ Սրբի կ'ուրանայ այդ իրողութիւնը եւ Շաւարշ Քրիսեան յիշեալ յօդուածով ազդու պատասխան մը կու տայ, երբ մօտաւորապէս հետեւեալը կ'ըսէ անոր. երբ կոտորածի առիթ ըլլայ կը յիշէք որ հայեր ենք, իսկ երբ Օսմանեան հայրենիքը ներկայացնենք եւ լաւ բան ընենք՝ այդ ժամանակ մեզի օսմանցի կը նկատէք եւ մեր հայ ըլլալը կը մոռնաք:

Այս նիւթը զիս մղեց խորհրդածութեան: Անդրադարձայ, որ կարեւոր նիւթ է եւ կ'արժէ խորանալ անոր մէջ: Մինչ այդ, սակայն, յարմար պիտի ըլլար պատրաստել միջանկեալ հրատարակութիւն մը, որ մատչելի ըլլար բոլորին: Հոսկէ ծնաւ գիրքիս գաղափարը, որ ինչպէս նախապէս շեշտեցի, կրնայ նորութիւն ըլլալ շատերու: Անշուշտ, յաւակնութիւնը չունիմ ըսելու, որ ամբողջութեամբ նորութիւն է անիկա, որովհետեւ ինձմէ առաջ ուրիշներ կատարած են երախտաշատ գործ: Կան բազմաթիւ հրատարակութիւններ: Բիւզանդ թորիկեանի գործը այդ գործերէն մէկն է: «Մարգիկ» ամսաթերթի յաջորդական թիւերը եւս կը պարունակեն ահագին նիւթ:

Կրնա՞ք գաղափար մը տալ գիրքին բովանդակութեան եւ բաժիններուն մասին:

- Գիրքը վերնագրուած է «Հայկական սպորտը եւ մարմնակրթութիւնը Օսմանեան կայսրութիւնում»: Ան կը ներկայացնէ հայ կեանքի 1906-1922 երկարող տարիները: Սպորտը եւ մարմնակրթութիւնը իրարմէ անջատած ենք, որովհետեւ տարբեր բաներ են: Կարելի էր առանձնացնել նաեւ սկստականը, սակայն աւելի կեդրոնացած ենք մարմնակրթութեան վրայ, որպէսզի պատմական այդ պահը ճիշդ արտացոլուի, իսկ սկստականին համար յատկացուցած ենք յատուկ բաժին:

- Գիրքը ունի 12 գլուխ, հետեւեալ բաժանումով.-
- Սպորտի եւ մարմնակրթութեան զարգացումը Օսմանեան կայսրութեան մէջ:
- Հայկական սպորտի եւ մարմնակրթութեան զարգացումը Օսմանեան կայսրութեան մէջ:
- Մարզական եւ մարմնակրթական շարժումը Զմիւռնիայում:
- Սպորտի եւ մարմնակրթութեան զարգացումը Արեւմտեան Հայաստանի եւ Կիլիկիոյ մէջ:
- Հայ կինը եւ մարմնակրթութիւնը:

Եթէ «Մարմնամարզ»ը հայկական թերթ չնկատենք, ապա ան Օսմանեան կայսրութեան մարզական առաջին թերթն է: Հայերէն լեզուով էր, բայց Օսմանեան էր: Ի հարկէ նաեւ հայերէն մարզական առաջին թերթն էր:

- Հայկական ողիմպիական խաղեր (1911-1914 թ.):

- Հայ մարզիկն եր ու մասնակցութիւնը միջազգային ողիմպիական խաղերուն:

ԾԱՆՕԹԱՑՄԱՆ ԱՆԴԱՄԱՔԱՐՏ

Հայկ Դեմոյեան ծնած է 1975ին, Կիւմրի: 1998ին ան աւարտած է Երեւանի Պետական Համալսարանի պատմութեան բաժանմունքը, իբրեւ ազգագրագէտ, էթնոհոգեբան: Այնուհետեւ, իբրեւ պատմական գիտութիւններու թեկնածու, ան խորացած է Թուրքիոյ ժամանակակից պատմութեան ուսումնասիրութեան մէջ:

1990ին, Դոկտորայի իր թեզը պաշտպանելէ ետք, Դեմոյեան կը զբաղի Արցախի հարցի ուսումնասիրութեամբ եւ կը հրատարակէ Թուրքիան եւ Արցախի հարցը նիւթով մենագրութիւն մը, որ կ'արժանանայ նախկին Խ. Միութեան պատմաբաններու առաջին մրցանակին:

Ուսումնասիրական իր աշխատանքներուն կողքին, մինչեւ 2006, Դեմոյեան կը պաշտօնավարէ Երեւանի Պետական Համալսարանին մէջ եւ իր հետաքրքրութեան ծիրին մէջ կ'ունենայ կարգ մը նիւթեր, ինչպէս՝ հայ ինքնութեան պահպանման տարրերը, հայկական ռազմարուեստը, հայկական մարմնակրթութեան պատմութիւնը, հայկական զինանշանները եւ այլն:

Նոյեմբեր 2006ին, Դեմոյեան կը նշանակուի Հայկական Ցեղասպանութեան Թանգարանի տնօրէն:

Ցարդ ան հրատարակած է չորս հատորներ. «Հայկական զինանշաններ, դրօշներ, պետական պարգէներ» (2008), «Հայոց պատերազմները եւ ռազմարուեստը» մատենաշարի Ա. եւ Բ. հատորները՝ «Հայկական լեռնաշխարհի պրոնզէ դարեան սպառազինութիւնն ու ռազմարուեստը», «Վանի թագաւորութեան պատերազմներն ու ռազմարուեստը» (2009) եւ «Հայկական սպորտը եւ մարմնակրթութիւնը Օսմանեան կայսրութիւնում» (2009):

- Սպորտը եւ ազգայնական մրցակցութիւնը:
- Հայկական սպորտի կորուստը Մեծ Եղեռնի տարիներուն:
- Հայկական սպորտը յետ-պատերազմական տարիներուն (1918-1922 թ.): Հ.Մ.Ը.Մ.ի ստեղծումը:
- Մարմնակրթութիւնը հայկական որբանոցներուն մէջ:
- Հայկական սկստական շարժման ծնունդն ու զարգացումը:

Առաջին գլուխը ունի ընդհանրական բնոյթ: Երկրորդը առաջինին շարունակութիւնն է, բայց կարելի է իր եզրակացութեամբ, որովհետեւ ան դիտել կու տայ, որ եթէ բոլոր ասպարէզներու պարագային կարելի է խօսիլ համաօսմանեան

դերսեւորման մասին, ապա մարմնակրթութիւնը, կրթութեան հետ, եղած է զուտ հայկական երեւոյթ: Ասոր լաւագոյն ապացոյցը Շաւարշ Քրիսեանի եւ Հինդլեանի փոքրիկ յօդուածաշարքն է եւ հատորեակը՝ «Հայ պոյ սկսուտներ»: Հոն երկուքը կը գրեն. հայկականացնենք, հայկականացնենք, ոչ թէ թուրքերի պէս կրկնենք ամէն ինչ, համազգեստ ըլլայ թէ գաղափարախօսութիւն: Ամէն ինչ պէտք է հայկական ըլլայ:

Ուսումնասիրական որեւէ աշխատանք աւելիով կ'արժեւորուի, երբ անոր ընկերանայ պատմական արժէքներ կայացնող լուսանկար մը կամ փաստաթուղթ մը: Զեր գիրքը հարուստ է նման նկարներով եւ փաստաթուղթերով: Ուրկէ՞ եւ ի՞նչպէս ապահոված էք զանոնք:

- Նկարներու պարագային եւս պատահականութիւնը եղաւ այս հրատարակութեան օգտին: Գիրքի նկարներուն մեծամասնութիւնը «Մարմնամարզ»ի էջերէն են: Բնական է, որ 20րդ դարու սկիզբին հրատարակուած այդ նկարները որակի իմաստով այնքան լաւ չեն: Բայց մենք բախտաւորութիւնը ունեցանք այդ նկարներուն ընօրինակները ունենալու: Պատահամբ ծանօթացանք մարմնամարզիկ եւ լուսանկարիչ Գրիգոր Զոլոթեանի զաւկին՝ Փաթրիսին, որ մեզի տրամադրեց մեծածիւ նիւթեր, փաստաթուղթեր եւ լուսանկարներ: Այդ լուսանկարներուն մէկ մասը, բացիկներու ձեռով, հրատարակեցինք 2007ին, մնացեալը տեղ գտան այս գիրքին մէջ եւ զայն դարձուցին աւելի արժէքաւոր:

Յաւելեալ նկարներու փնտռուածքը կը շարունակէ՞ք:

- Անշուշտ: Ճիշդ հինգ վայրեան առաջ ես արդէն նոր նկարներ յայտնաբերեցի, երբ «Մարզիկ»ի խմբագրատուն այցելելով, առիթը ունեցայ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի թանգարանը տեսնելու եւ հոնկէ արժէքաւոր նկարներ ապահովելու:

Մեկնելով ձեր գիրքին առաջին երկու գլուխներու բովանդակութենէն, կարելի՞ է զուգահեռներ գծել հայ եւ թուրք մարզական պատմութիւններուն միջեւ: Որո՞նք կը պատկանի նախապատուութիւնը առաջինը ըլլալու:

- Իմ պրպտումներէս ի յայտ եկած առաջին եզրակացութիւնը այն է, թէ հայկական մարզական առաջին միութիւնները եւ անոնց ստեղծումը ցուցանիչ են արեւմտահայ կեանքի աւելի արդիական եղած ըլլալու իրողութեան: Ասոր կու գայ ամբողջացնելու հայ կրթական ցանցին ստեղծումը, արեւմտահայ սահմանադրութեան ստեղծումը, գրահրատարակչութիւնը, մամուլի առկայութիւնը, որ ստեղծեց թրքական մամուլը, հայկական թատրոնը, որ ստեղծեց թրքական թատրո-

Պէտք է անպայման ուսումնասիրել հայ մարմնակրթական շարժումին պատմութիւնը, անոր գործունէութիւնը Սփիւռքի մէջ եւ անդրադարձը մեր ժողովուրդին վրայ: Այս մէկը իւրայատուկ, համազգային երեւոյթ է, որ ուսումնասիրութեան կարիքը ունի: Կ'արժէ գիտնալ, թէ մարմնակրթութիւնը ի՞նչպէս նպաստեց Սփիւռքի հայապահպանման աշխատանքներուն, հայկական գաղութները ներկայացնելու հարցին, Սփիւռքի միջ-գաղութային կապերու ամրապնդման եւ այլն:

նը, եւ հայկական մարզական շարժումը, որ ուղղակի խթանիչ դեր ունեցաւ թրքական մարզական շարժումի ստեղծման մէջ:

Թրքական մարզական պատմութիւնը ներկայացնող թուրք պատմաբաններու գործերուն մէջ որեւէ յիշատակութիւն չկայ հայերու: Բոլոր գործերն ալ կը բաւարարուին ընդհանուր մէկ նախադասութեամբ, թէ այն ժամանակ, նկատի ունին Սուլթան Համիտի ժամանակը, կայսրութեան մէջ կային հազիւ քանի մը խումբեր, որոնք հիմնականին մէջ հրեաներ, յոյներ եւ հայեր էին: Ո՛չ մէկ խօսք «Պալթիման», «Արաքս», «Տորք», Սկիւտաբըր եւ Բերիայի ակումբներուն մասին:

Թրքական մարզական պատմագրութեան մօտ բացարձակ յիշատակութիւն չկայ 1912ի ողիմպիականին հայերու մասնակցութեան մասին եւ ասիկա խեղաթիւրում է: Եթէ մենք կը խօսինք Եղեռնի պարագային թրքական պատմագրութեան խեղաթիւրման մասին, նոյնը կարելի է ըսել

մարզական պատմագրութեան պարագային: Սեպտեմբեր 2008ին, Հայաստան-Թուրքիա Ֆութպոլի խաղի նախօրեակին, երբ մենք Յեղասպանութեան Թանգարանին մէջ «Հայկական սպորտը Օսմանեան կայսրութեան մէջ» նիւթով ցուցահանդէս կազմակերպեցինք, շատ զարմացանք, երբ ելեկտրոնային նամակ ստացանք անձէ մը, որ թրքական ողիմպիական շարժման 100ամեակին առիթով հրատարակութիւն մը կը պատրաստէր եւ այդ առիթով վաւերագիրներ եւ լուսանկարներ կը խնդրէր մեզմէ: Բաւական հետաքրքրական էր: Մենք ի հարկէ ընդառաջեցինք ենթակային խնդրանքին: Իրենք հասկցան կամ իրենց հասկցնել ուզեցինք, որ այդպէս չեն կրնար շարունակել: Մեր կատարած աշխատանքը շատ կարեւոր է ո՛չ միայն հայ մարզական պատմութեան մէկ բացը գոցելու իմաստով, այլեւ՝ անոր համար, որ ան թրքական կողմին կ'ապացուցէ, թէ իրենք լուրջ խնդիր ունին իրենց սեփական պատմութիւնը վերանայելու, վերաթարմացնելու եւ զայն վերստին գրելու: Այս նպատակով ալ մենք կը ծրագրենք մեր գիրքը հրատարակել նաեւ օտար լեզուներով. անգլերէն, ռուսերէն, ֆրանսերէն եւ անպայման նաեւ թրքերէն, որովհետեւ մեր առաջին թիրախը թուրքերն են:

Աշխատանքներուս երկրորդ եզրակացութիւնը եղաւ այն, որ փաստերէն դատելով, յոյները մարզական կեանքի մէջ եղած են բաւական յառաջդիմած: Երբ Շաւարշ Քրիսեանի 1912ի եւ 1913ի գրութիւնները կը կարդանք, այնտեղ կը ըզգանք, որ հայերը արդէն հաւասարած են յոյներուն եւ տեղտեղ ալ որոշ առաւելութիւն ունեցած են անոնցմէ: Ասոր ապացոյցը Պոլսոյ միջազգային մրցումներուն հայերու գրաւած դիրքերն են: Անոնք յոյներէն յստակ առաւելութիւն ու-

նեցած են հեծերարչաւի եւ թեթեւ ակտիւիզմի մրցումներուն: Յնցող էր 1912ին, Իգմիրի «Հայ Որսորդաց Ակումբ»ին Ֆուլթպոլի ախոյեան դառնալը, ինչ որ մեծ ազդեցութիւն կ'ունենայ թէ՛ Իգմիրի հայութեան, թէ՛ պոլսահայութեան եւ թէ՛ ընդհանրապէս: Եւ ինչն է հետաքրքրականը: Այդ ժամանակ ճիշդ է թրքական մարզական ակումբներ կը գործէին («Ֆեներպահչէ», «Կալաթասարայ»...), սակայն անոնք հիմնականօրէն ֆուլթպոլի խումբեր չունէին: Ֆուլթպոլ խաղալը իսլամներուն արգելուած էր: Կարճ տափաստով մարզախաղով զբաղիլը արգելուած էր մինչեւ Երիտասարդ Թուրքերու յեղափոխութիւն, 1909:

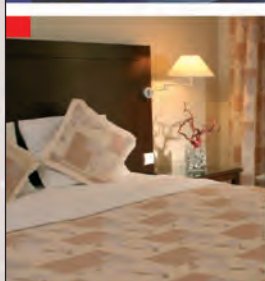
Հայ եւ թրքական ակումբներու ֆուլթպոլի առաջին յիշատակուած խաղը տեղի ունեցած է 1906ին: Խօսքը «Պալթիման»-«Կալաթասարայ» խաղին մասին է, որ ավարտած է 5-0 արդիւնքով՝ յօգուտ հայկական խումբին: Այս եղելութիւնը երբ 2008ի մեր ցուցահանդէսը այցելող թուրք լրագրողներուն եւ մարզիչներուն յայտնեցինք, անոնք ի հարկէ բաւական տխրեցան:

Կայ նաեւ հետաքրքրական այլ փաստ մը: 1912ին, երբ Իգմիրի ախոյեան «Հայ Որսորդաց Ակումբ»ը Պոլիս կը հրաւիրւի խաղեր խաղալու համար, թրքական երկու ակումբներ կը միանան անոր դէմ ճակատելու համար: «Ֆեներպահչէ»ի եւ «Կալաթասարայ»ի մարզիկները կը կազմեն միացեալ մէկ խումբ՝ դէմ դնելու համար «Հայ Որսորդաց Ակումբ»ին: Խա-

ղը կ'ավարտի 2-0 արդիւնքով՝ ի նպաստ թուրքերուն, բայց «Մարմնամարզ»էն կը տեղեկանանք, թէ օրուան իրաւարարը խաղը կը վարէ բաւական կողմնակալ ձեւով: Այս եղելութիւնը այսօր կը տխրեցնէ երկու ակումբներու երկրպագուները, ոչ թէ անոր համար որ թուրքերը խաղացած են հայկական խումբի մը դէմ, այլ՝ անոր համար որ թրքական երկու խումբ միացած են, որպէսզի յաղթեն հայերուն:

Ի՞նչ կարելի է ըսել թրքական մարզական հրատարակութիւններուն մասին: Թուրքեր մարզական հրատարակութիւններ ունեցած են: Հայերէն առաջ թէ վերջ:

- Այս մարզին մէջ, կարելի է անվարան ըսել, որ մենք առաջինն ենք: Եթէ «Մարմնամարզ»ը հայկական թերթ չնկատենք, ապա ան Օսմանեան կայսրութեան մարզական առաջին թերթն է: Հայերէն լեզուով էր, բայց Օսմանեան էր: Ի հարկէ նաեւ հայերէն մարզական առաջին թերթն էր: Թուրքեր հետեւեցան «Մարմնամարզ»ի օրինակին եւ իրենք ալ մարզական թերթ հիմնեցին, բայց չյաջողեցան «Մարմնամարզ»ի յաջողութիւնը ունենալ: «Մարմնամարզ»ը շարժում ստեղծեց, իր շուրջը երիտասարդութիւն համախմբեց, մինչդեռ Սելիմ Սըրի թրքական թերթը ձախողեցաւ այդ աշխատանքին մէջ եւ շուտով հրատարակութենէ դադրեցաւ:

- Full of Charme Hotel, New Construction, French Architecture, International Standards, 100 m from the Republic Square and 15 minutes from the Yerevan International Airport.
- 44 Rooms and 3 Suites with all comforts, all climate controled, minibar, shower or bathroom with private WC, hairdryer. Satellite TV, international direct dial phone. Internet & Email access.
- Individualized and personal service, 24 hour reception and room service
- Bar

Feel at home, away from home...

Reservations **Yerevan**
 32-38, Hanrabedoutian Street,
 Yerevan 375010, Armenia
 Tel 374 10 54 60 60 • Fax 374 10 54 60 50
 sales@europahotel.am

www.europahotel.am

ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐՁԱԽՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Ներսէս Արք. Բախտիկեան (1911-1989)
ԱՆՏԻՊ, ԺԴ. ՄԱՍ

Կազմակերպչական այս աշխատանքներէն ետք կ'որոշուի Մայիս 2ին արշաւ մը ունենալ, Հայէ-պի շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ական առաջին արշաւը, բոլոր մարզիկ ու սկաուտ անդամներով եւ հոն, արշաւավայրին վրայ գումարել ընդհանուր անդամական ժողով:

Սկաուտներուն թիւը օրը-օրին կ'աւելնայ: Արձանագրւողներուն մէջ կան աղքատ տղաք, որոնց պէտք է հագուստ եւ այլ գոյքեր: Վարչութիւնը գոհացում տալու համար կ'որոշէ իր 4 Մայիսի նիստին ամէն գնով օգնել «անկարող կարգ մը սկաուտներուն, գլխարկ, շապիկ ու պէտք եղածները տալով», որ չգրկուին սկաուտական կրթիչ բարիքներէն: Վարչութիւնը, որպէսզի կարենար հասնիլ նիւթական կարիքին, կ'որոշէ Յունիս 4, 1926ին, «Օրիանթալ»ի մէջ կազմակերպել մարզական եւ գեղարուեստական ցերեկոյթ մը, աւելի ազատ կերպով, որովհետեւ ան Յունիս 26, 1926ին, թիւ 432 վաւերագրով արդէն օրինականացած միութիւն էր պետութեան կողմէ: Այս հանդէսին փայլը աւելցնելու մտօք, Հայկազեան վարժարանի հոգաբարձութենէն կը խնդրուի իրենց

փոքր աղջիկներուն մասնակցութիւնը եւ մարզական կարգ մը գործիքներ:

Վարչութեան խնդրանքին, ինչ կը վերաբերի աղջիկներուն, հոգաբարձութիւնը իր 10 Մարտ 1926 թուակիրով կ'ըսէ. «Հոգաբարձութիւնս, կարգ մը նկատումներով, յարմար չգտածք մարզանքի համար ուսանողուհիներ տրամադրել Զեր յառաջիկայ սարքելիք հանդէսին»: Իսկ Հայէպի Առաջնորդարանը, Առաջնորդ Հօր ստորագրութեամբ, 12 Մայիս 1926ին, կը գրէ.

«Ազգային երկսեռ վարժարանաց հոգաբարձութենէն տեղեկացած ըլլալով որ վարչութիւնը յառաջիկային ներկայացնելիք իր ցերեկոյթին համար ազգային վարժարանի աշակերտուհիներէն ալ իր շարքերուն մէջ

առած է եւ մարզական փորձեր կը կատարէ, եւ նկատելով որ մեր միջավայրը չի ներեր որ աղջիկներ մարզական փորձերու մասնակցին ու կրնայ դժգոհանքներու տեղի տալ, ներկայիս կու գանք յանձնարարել, որ երբեք եւ երբեք չափահաս կամ անչափահաս աղջիկներ չառնուին Հ.Մ.Ը.Մ.ի շարքերուն մէջ»:

Մինչ վարչութիւնը զբաղած է սարքուելիք ցերեկոյթի պատրաստութեամբ, իր անդամներէն երեքը՝ Տիգրան Աղճայեան, Լեւոն Պապիկեան, Շաւարշ Պէքէրեան ճամբորդական իրենց պայուսակները կը կոծկեն: Վարչութիւնս եւ անդամներ թէյասեղանով մը ճամբու կը դնեն իրենց ղեկավար ընկերները, որոնց աշխատանքին տակաւին շատ կարիքը ունէին: Վարչութեան մնացեալ անդամները լարուած ճիւղերով կը հասնին 4 Յունիս 1926, երբ տեղի կ'ունենայ մարզական եւ գեղարուեստական ցերեկոյթը, նախագահութեամբ Առաջնորդ Հօր:

Այս ցերեկոյթը հազիւ լրացած, վարչութիւնը կը ստանայ նամակ մը, 7 Յունիս 1926 թուակիր, Հայէպի Ազգային Կարմիր Նաչի գործադիր մարմինէն՝ ստորագրուած բժիշկներ Հրեշտակեանի եւ Պօղոսեանի կողմէ: Նամակը կ'ըսէ.

«Տեղւոյս մէջ տարիներէ ի վեր գործող Հայ Ազգային Կարմիր Նաչը կազմուած ըլլալով երեք հայ յարանուանութիւններէ, ստանձնած է անխտիր դարմանումը չբաւոր հայ հիւանդներու:

«Տիրող տնտեսական տագնապը թշուառութեան մատնած ըլլալով մեր դժբախտ ցեղակիցներէ շատերը Կարմիր Նաչի դարմանատունը դիմող հիւանդներուն թիւը հետզհետէ բազ-

մապատկուած է, որով մեր նիւթական կացութիւնը կարի ծանրաբեռնուած է:

«Այս կացութեան դարման մը տանելու մտօք, ներկայիս կու գանք խնդրել պատուարժան վարչութեանէդ, որ հաճի մարմնամարզական ցերեկոյթ մը տալ ի նպաստ Կարմիր Խաչի սնտուկին:

«Վստահ մեր երիտասարդներուն ազգասիրութեան եւ գոհողութեան ոգիին, յոյսով ենք թէ պիտի չզլանաք ձեր շարքերը ի սպաս դնել յօգուտ հազարաւոր հիւանդներու»:

Վարչութիւնը առանց դանդաղելու ընթացք կու տայ եւ մարզական, դեղարուեստական երեկոյթը՝ ի նպաստ Հայ Ազգային Կարմիր Խաչին տեղի կ'ունենայ 24 Յուլիս 1926ին: Այս առթիւ Կարմիր Խաչի վարչութիւնը 10 Օգոստոս թուակիր նամակով կը գրէ.

«Պատիւ ունինք ձեզի հաղորդել մեր սրտագին շնորհակալութիւնները այն օժանդակութեան համար, գոր ընծայ բերիք Կարմիր Խաչին ի նպաստ տրուած երեկոյթին»:

Այս օրերուն իր հրաժարականը կը ներկայացնէ մարզիչ-ուսուցիչ Լեւոն Աբգարեան առարկելով իր վճարումին ու մանաւանդ՝ «չուզեր որեւէ միջամտութիւն իր գործերակերպին մէջ»: Վարչութիւնը նկատելով որ իր կազմէն շատեր մեկներ են, իր պաշտօնավարութեան ժամանակն ալ լրացած ըլլալով, կը գումարէ ընդհանուր անդամական ժողով, 8 Օգոստոս 1926ին, հոն օրակարգի նիւթ դարձնելով նաեւ մարզիչի հարցը:

Այս ընդհանուր ժողովէն կ'ընտրուի նոր վարչութիւն, որուն մաս կը կազմեն Կոպեռնիկ Մանսուրեան, Միհրան Կարապետեան, Լուստեր Մասպանաճեան, Սահակ Խաչատուրեան, Լեւոն Աբգարեան, Լեւոն Մուրատեան, Անդրանիկ Գաբրիւնեան, Եգեկիէլ Մինասեան:

Նորընտիր վարչութիւնը բծախնդիր ու հետամուտ իր շարքերուն ջամբելու մարմնակրթանք՝ առաջին օրէն իսկ կը հրահանգէ իր անդամներուն մարզանքի գալու շաբաթը երկու անգամ, որ կը կատարուի Աբգարեանի հսկողութեան ներքեւ, օգնական ունենալով Եգեկիէլ Մինասեանը: Իսկ Ֆուլթպոլիստները, անոնք ալ շաբաթը երկու անգամ փորձի պիտի գային, դեկավարութեամբ Անդրանիկ Գաբրիւնեանի:

Նախորդ վարչութիւնը իբրեւ հաւաքավայր եւ ահուճը հազիւ ձեռք ձգած էր Ազգ. վարժարանի սրահներէն մէկը, հիմա այդ մասը աղջկանց բաժնի վերածուելու նոր ծրագրով, հոգաբարձութիւնը կը ստիպէ որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր գլխուն ճարին նայի: Ահուճի դժուար հարցին հետ, նորընտիր վարչութիւնը կը դիմագրաւէ նաեւ մարզիչ Աբգարեանի մեկնումի խնդիրը Կիպրոս, Մելքոնեան հաստատութիւն: Իր դերը կը յանձնուի Եգեկիէլ Մինասեանին, հսկողութեամբ Կոպեռնիկ Մանսուրեանի:

Ահուճի համար կը դիմուի Չարսանձաքցիներու Միութեան, իսկ դաշտահանդէս մը ժողովուրդին հրամցնելու համար, վարչութիւնը յարմար դաշտի մը ի խնդիր փնտրուողի կ'ելլէ:

Գաշտահանդէսի յայտագրի պատրաստութեան համար, կը հրաւիրուին փորձառու անձեր, որոնք վարչութեան հետ համախորհուրդ, այդ աշխատանքը տանին: Մինչ այդ կը վարձուի շարսանձաքցիներու վարժարանին մէկ սենեակը որպէս ահուճը ու կը հետապնդուի դաշտահանդէսի վայրի խնդիրը: Ֆրանչիսքեաններու վանքը բանազնաց Աբգարեանին կ'առաջարկուի դաշտահանդէսին բոլոր հասոյթը յատկացնել իրենց որբերուն: Ծանր էր առաջարկը նիւթական անձուկ վիճակ ունեցող միութեան մը համար: Կ'որոշուի Հայր Շատարեւանին հետ Կարապետեան ու Մասպանաճեան կրկին դիմեն: Իսկ վարձուած ահուճը իր անյարմարութիւնով դժգոհանք կը պատճառէ: Ճարահատ, դիմում կ'ըլլայ Հայկազեան վարժարանի հոգաբարձութեան, որպէսզի իրենց տրամադրեն վարժարանին յարակից սենեակը, փոխարէնը իրենց խոստանալով շաբաթը երկու անգամ մարզանքի դաս Մանսուրեանի կողմէ:

Ռամի դաշտը ձեռք ձգելու ճիգերը ապարդիւն կ'ելլեն: Առանց յուսահատելու կը դիմեն Իւնիոն Սփորթիվի բարոյական օժանդակութեան ու Կարապետեան-Մասպանաճեան անգամ մը եւս կը դիմեն համաձայնութեան մը յոյսով: Այդ օրերուն, վարչութիւնը, նկատի առնելով Ֆուլթպոլի եղանակին բացումը, Պէյրութէն Հալէպ կը հրաւիրէ մարզիչ Պէքէրեանը:

Ռամի դաշտի պատասխանատուներուն անդրդուելի կեցւածքը կը ստիպէ վարչութիւնը, որ դիմէ կայարանի տնօրէնութեան: Իսկ դաշտահանդէսի յատուկ գործիքներու համար՝ նիզակ, սկաւառակ, ձող Հալէպի մէջ չգտնուելու պատճառով, կ'որոշուի գրել Պէյրութի մասնաճիւղին: Նոյն ատեն կոչ կ'ուղղուի եւ շրջաբերական կը հանուի Հալէպի բոլոր հայ մարզիկներուն հաւաքուելու համար:

(Շար. 14)

ՊԱՐՏԱԻՈՐ ԵՆՔ ԵՐԷԿՈՒԱՆ ԳՈՐԾՈՂՆԵՐՈՒՆ ՅԻՇԱՏԱԿԸ ՍՏՈՒԵՐԻ ՄԷՋ ՉԶԳԵԼ

15 Նոյեմբեր 2009ին, Հ.Ս.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, Պէյրութի Ս. Նշան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն՝ մահացած Հ.Ս.Ը.-Մ.ականներու յիշատակին:

Աւանդութիւն դարձած հոգեհանգստեան պաշտօնին ներկայ գտնուեցան Հ.Ս.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը, Լիբանանի Շրջանային Վարչութիւնը, մասնաճիւղերու վարչութիւններու անդամներ, նախկին Կեդրոնական եւ Շրջանային Վարչութիւններու անդամներ, վեթերան մարզիկներ եւ սկաուտներ: Ներկայ եղան նաեւ ԼՕԽ-ի Շրջանային Վարչութեան եւ միութիւններու ներկայացուցիչներ: Հոգեհանգստեան արարողութեան նախագահեց եւ քարոզեց Փառէն Վրդ. Վարդանեան:

Յետ հոգեհանգստեան պաշտօնին, եկեղեցւոյ «Կարպիս եւ Արեգ Նազարեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ յիշատակի հանդիպում, որուն ընթացքին Հ.Ս.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Քէշիշեան արտասանեց հետեւեալ խօսքը:

PhotoRAF

Հ.Ս.Ը.Մ.ի Լիբանանի ընտանիքին համար աւանդութիւն է, որ ամէն տարի յարգանքի իր տուրքը կատարէ մեզմէ յաւերժ բաժնուած այն բոլոր Հ.Ս.Ը.Մ.ականներուն, որոնք ժամանակ մը առաջ մեր մէջ էին ու, վստահաբար, եթէ մեզի հետ ըլլային այսօր, անվարան կերպով պիտի շարունակէին իրենց անսակարկ նուիրումը բերել այս անգուգական միութեան:

Մենք, հաւատարմով մեզմէ անվերադարձ բաժնուողներուն յարգանքի տուրք տալու պարտաւորութեան, այսօրը կը վերածենք աւանդութեան, հաւատարիմ կերպով ոգեկոչելու համար յիշատակը ննջեցեալ բոլոր Հ.Ս.Ը.Մ.ականներուն, ըլլան անոնք սկաուտ, մարզիկ թէ վարչական գործունէութիւն տարած անդամ-անդամուհիներ:

Անոնք անցեալին մէջ գործած անմահներ են, որոնք համոզուած միութեան վեհ գաղափարին՝ գործեցին ու անցան:

Գործեցին անհաշիւ, տուին առանց սակարկելու, եւ նուիրեցան մինչեւ իրենց վերջին շունչը, ի նպաստ Հ.Ս.Ը.Մ.ի վսեմ գաղափարին եւ անոր իւրայատուկ «Բարձրացիր-բարձրացուր» նշանաբանին:

Իրերայաջորդ սերունդներու զաւակներ տասնեակ տարիներու իրենց վաստակը ունեցան այս միութեան ուղեւորման ու վերելքին մէջ, որ բազմաճառով ու ծրարակերպ, աշխարհի տարածքին դարձաւ 100 ճիւղերով անթառամ ու հաստաբուն ծառ մը:

Չենք կրնար մոռնալ այն բոլոր մարզիկներուն յիշատակը, որոնք երկար տարիներ քրտինք թափեցին բոլոր տեսակի դաշտերու վրայ, բարձր պահելու համար միութեան դրօշը:

Ի՞նչպէս չյիշել այն վարչական քոյրերն ու եղբայրները, որոնք իրենց անձն ու «ես»ը գոհեցին, զրկուելով անձնական հաճոյքներէ, ու ժամանակ տրամադրեցին ծրագրելու եւ իրագործելու համար լաւագոյնը՝ ի նպաստ միութեան եւ յաջորդող սերունդներուն:

Ի՞նչպէս մոռնալ կակուղ թաթիկէն մինչեւ շեփորախումբերու անդամներն ու սկաուտական ամենաբարձր դիրքերու վրայ գործած մեր քոյր-եղբայրներն ու պատասխանատուները, որոնք անշահախնդիր մօտեցումով սկաուտական այբուբենը սորվեցուցին նորեկներուն եւ օր մը հպարտօրէն տողանցեցին հայկական թաղերուն մէջ թէ Մայիսեան փառատօններու ընթացքին:

Այո՛, ի՞նչպէս մոռնանք այն Հ.Մ.Ը.Մ.ականը, որ մահուան սնարին մէջ կը հետաքրքրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզական լուրերով, կամ այն մարզիկը, որ իր հեծանիւր մէջ կողմ դնելով կ'երթայ նահատակուելու Ղարաբաղի լեռներուն վրայ:

Այս բոլորը պարտք կը դնեն մեր վրայ, որ ոգեկոչենք յիշատակը բոլոր անոնց, որոնք նուիրուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ին ու գործեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ին համար:

Այո՛, պարտաւոր ենք երէկուան գործողներուն յիշատակը ստուերի մէջ չձգել:

Կ'ողբանք հին թէ՛ նոր մահացած բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ.ական քոյրերուն ու եղբայրներուն կորուստը անխտիր եւ կ'ողբենք անոնց վառ յիշատակը, մասնաւորաբար յարգանքի տուրք տալով վերջին երկու տարիներուն մեզմէ բաժնուած հետեւեալ եղբայրներուն.- Զոհրապ Պոսնոյեան, Վարուժան Գէորգեան, Յարութ Մնջրեան, Պերճ Պաստաճեան, Սեւակ Շը-

խրտումեան, Հայկ Խըլաքեան, Վահէ Չոքքարեան, Հրաչ Քենտիրճեան, Վիգէն Աղասարգիսեան, Ժիրայր Խաչատուրեան, Մանուէլ Ալթունեան, Լեւոն Փանոսեան ու մեր վերջին անակնկալ կորուստը՝ եղբ. Շահէ Կիւվլէքճեանը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան անունով ցաւակցութիւն կը յայտնենք Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ Կեդրոնական Վարչութեան միջոցով Հ.Մ.Ը.Մ.ի համայն ընտանիքին, ու կը խոնարհինք մեզմէ յաւերժ բաժնուած բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն՝ ամենահամեստ մարզիկէն ու սկառուտէն մինչեւ յանձնախումբերու թէ՛ վարչութիւններու մաս կազմած անդամներու եւ ամենաբարձր դիրքերու վրայ գործած ու անցած քոյրերու եւ եղբայրներու յիշատակին առջեւ:

Խոնկ ու մոմ անոնց անմահ ու անմոռաց յիշատակին:

ՀԱՇՈՒԻ ՆՍՏԻԼ ՍԵՓԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԿԱՄՔԻՆ ՀԵՏ

Ստորեւ կու տանք Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի խօսքը, արտասանուած՝ 15 Նոյեմբեր 2009ին, հայ-թրքական համաձայնութիւններու դէմ Հ.Յ.Դ.ի եւ ՌԱԿի կողմէ կազմակերպուած հաւաքին:

Համասփիւռ աշխարհի թէ՛ Հայաստանի մէջ անկախութիւն երազող, սեփական հայրենիքին մէջ ազատօրէն ապրելու իտէպով տոչորուած հայը, այսօր, վերջին ամիսներուն, իր մտասեւեռումն ու մտահոգութեան առանցքը դարձուցած է ո՛չ միայն չկորսնցնել Հանրապետութիւն դարձած իր երկրին սահմանները, այլ՝ պաշտպանել հայ ժողովուրդի արդար Դատին հետապնդումը ու վանել զայն կասկածի տակ առնող այժմու իրողութիւնը:

Հայ-թրքական համաձայնագրի ստորագրութիւնը բարի դրացնութեան եւ յարգանքի մթնոլորտի ազդանիշ չէ, այլ՝ միակողմանի, ու այս պարագային հայ ժողովուրդի շահերուն վնաս հասցնող համաձայնութիւն մը, որուն համար իր արդար զայրոյթը այսօր կ'արտայայտէ հայութիւնը ու անոր մէջ մասնիկը հանդիսացող Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը:

Ցեղասպանութեան իրողութիւնն ու զայն իրաւական հիմունքներու հասցնելու Սփիւռքի հայուն ճիգերը այսօր հարցականի տակ դնելու ու ոտնակոխելու ձգտումները մերժելին բոլորիս համար:

Հայ ազգի համար ճակատագրական այս օրերուն, Հայաստանի Հանրապետութեան այսօրուան պետական ակազանին, ինքնագոհ ու ինքնազուլի թուրքիոյ հետ բանակցութիւններ վարելու իր ձեռնարկին մէջ, պարտաւոր է հաշուի նստելու իր

ժողովուրդի կամքին հետ:

Պ ե տ ու թ իւ ն երազած հայը իր իսկ պետականութեան ձեռքով իր հայրենիքի ու պապերու փոխանցած աւանդին խաւարումը տեսնելու ո՛չ արժանի է եւ ոչ ալ պատրաստ:

Ժողովրդային մեր հաւատքը հայ ժողովուրդի արդար դատին ու արդարութեան ձգտող կանչ է:

- Ցեղասպանութիւնը, մէկուկէս միլիոն նահատակներու արիւնը խնդրոյ առարկայ չէ՝ ու չի կրնար դառնալ:
- Արցախի մէջ ազատամարտիկներու արեան գնով ձեռք բերուած յաջողութիւններն ու յաղթանակները մատի մէջ շարժումով չըջանցելը ընդունելի չէ եւ չի՛ կրնար դառնալ:
- Իսկ պատմական հողերէ գիջումը, սահմաններու անխախտելիութեան օրէնքով զայն հաստատելու թրքական փափաքը ո՛չ մէկ հայու կողմէ ընդունելի է եւ չի կրնար ըլլալ:

Արդ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքն ու հայ ժողովուրդը կը վստահին հայ մարդու առհաւական բնազդին ու կոչ կ'ուղղեն Հայաստանի Հանրապետութեան պատկան մարմիններուն՝ չվաւերացնելու այս ամօթայի ու ազգավնաս համաձայնագրին ստորագրութիւնը:

ՏԻԹՐՈՅԹԻ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՆԵՐԿԱՆ՝ ԱՊԱԳԱՅԻ ՀԵՌԱՆԿԱՐՈՎ

Անտոն Ծ. Վրդ. Ադամեան
ՏԻԹՐՈՅԹ

այ պատանիին միտքն ու մարմինը մշակելու անհրաժեշտությունն է, որ ասկէ իննսունմէկ տարի առաջ ծնունդ տուաւ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան: Ան ժողովուրդի ծոցէն փայթեցաւ՝ իր արմատները արձակելու եւ տարածելու Միջին Արեւելքէն մինչեւ Եւրոպա եւ Ամերիկա, նոր կեանք եւ աւելն տալով աշխարհի չորս ծագերուն ցրուած հայ գաղթօճախներուն, որոնք իրենց կարգին սիրազեղ սրտով եւ խանդավառ ոգիով ողջունեցին, քաջալերեցին եւ ծաղկեցուցին զայն: Իր հիմնադրուածէնէն յիսունութ տարիներ ետք, 1976ին, երկար ճանապարհ կտրելէ ետք, Հ.Մ.Ը.Մ. հասաւ մինչեւ Միջիկընի օրհնեալ ափերը, ուր վտարանդի թափառական հայր իր խաղաղ կայքը հաստատած էր ամեհի Ցեղասպանութենէն ետք:

Շնորհիւ նուիրեալ պատասխանատուներու, Հ.Մ.Ը.Մ. տարուէ տարի աճեցաւ եւ ունեցաւ մարզական եւ սկստական խումբեր: Քաղցր յուշերով, յիշատակելի անցեալ մը ունեցաւ ան Միջիկըն նահանգին մէջ:

Այսօր, Ամերիկեան ովկիանին մէջ հազիւ կաթիլ մը ջուր է հայութիւնը: Ան կը դիմագրաւէ գոյատեւումի մեծ վտանգներ: Այլասերումը եւ օտարամոլութիւնը սարսափելի անհաւանգներ կը հնչեցնեն, զգուշացնելու հին ու միջին սերունդը գերհզօր ճիգեր թափելու՝ պահելու համար հայ անհատին ինքնութիւնը, արթնցնելով եւ խոր գիտակցութեան հրաւիրելով մեր սերունդի հայորդիները՝ ծառանալու մեր ազգային դիմագիծը ջնջել սպառնացող զանազան հոսանքներուն դէմ: Այս վտանգին դէմ հայ լեզուն կը կանգնի իբրեւ անխորտակելի պատուար: Հայօրէն շնչել, խորհիլ ու խօսիլ: Հայաբար ապրիլ ու գործել: Հայկականութիւն բուրել չորս դի: Այս է սրբազան գործը, զոր պարտինք եկեղեցիով, կազմակերպութիւններով, միութիւններով, դպրոցներով եւ ակումբներով յառաջ տանիլ՝ հայ մանուկ, պատանին եւ երիտասարդը ազատելու համար հրապոյրներով լի այս խաբեպատիր աշխարհի աքցանէն, որ օրէ օր մեր զաւակները կը մղէ մոլոր ճամբաներ: Մեր փրկութեան լաստն է ապագայի տարրը՝ երիտա-

սարդը: Երբ զայն շահինք, ուղիղ ճանապարհի մէջ դնենք՝ այն ատեն մեր ապագան կը փրկենք:

Իրենց նուիրական առաքելութեան գիտակցութեամբ գօտեպնդուած, քսանմէկերորդ դարու այս կարեւոր հանգրուանին, այսօրուան բծախնդիր պատասխանատուները կը ջանան նոր թափ տալ Հ.Մ.Ը.Մ.ին՝ առաւել զրաւիչ եւ նոր սերունդի պահանջներուն համապատասխանող միութիւն մը դարձնելով զայն: Այս նպատակը իրականացնելու համար, մարզական տարեկան միջ-մասնաճիւղային խաղերու առընթեր, անոնք կը կազմակերպեն միտք ու նկարագիր կերտող սեմինարներ, դասախօսական ելոյթներ եւ բանակումներ: Դժուարութիւնները եւ արգելքները անհաղին են եւ ճնշիչ, սակայն ազգին ծառայելու վճռակամութիւնը աւելի ուժեղ է: Ան կը պահանջէ անձնուրաց նուիրեալներ, որոնք մոռնալով իրենք զիրենք, իրենց հանգիստը, նոյնիսկ ընտանիքը, անխառն ուրախութեամբ պիտի նետուին ճակատագրական պայքարի այս հրապարակը, իբրեւ կամաւոր գործիչներ՝ իրենց տուրքը ընծայելու բազմաշարժար հայ ժողովուրդին: Հազուադէպներ են այս ընտրեալները, որոնք կը կազմեն ցեղին դիմադրականութեան եւ տոկունութեան ամուր պարիսպներէն մէկը: Մշակին միակ հոգը իր հողին բերրիութիւնն է, իսկ նուիրեալին հոգը իր անսակարկ ճիգերուն արդիւնաբերութիւնն է: Մշակէն եւ նուիրեալէն աւելի ոչ ոք կրնայ արժեւորել ու գնահատել հողին սրբութիւնը եւ անձնուրացութեան վեհութիւնը:

Այսպէս, մեծապէս պատուաբեր եղաւ Տիթրոյթի Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն բերած մասնակցութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու միջ-մասնաճիւղային անցնող տար-

լան խաղերուն՝ Ռոտ Այլընտի մէջ, ուր անոնք հանրութեան ներկայացան իբրեւ օրինակելի հայորդիներ, մարզական բարձր ոգիով օժտուած, նկարագրի տէր ազնիւ արիւնք եւ արեւոյշներ:

Այս է ազգային եւ մարդկային նպատակը Հ.Մ.Ը.Մ.ակա- նին, ըլլալ ջահակիր գաղափարի, ունենալով առողջ միտք, վեհ բարոյական՝ առողջ մարմնի մէջ:

Խաղերէն ետք տեղի ունեցաւ նաեւ բանակում մը տեղւոյն Հայ Կեդրոնին մէջ: Խինդ ու ժպիտ կար դէմքերուն վրայ: Ու- րախուսութիւն մը կը համակէր փոքրերը եւ մեծերը, ծնողները, վարչականները եւ խորհուրդի անդամներուն սրտերն ու հո- գինները: Խմորը կա՛յ: Աշխատի, տքնի՛լ պէտք է զայն լաւ մը շաղելու եւ իբրեւ քիմք օժող լաւաշ հաց հրամցնելու ազգին:

Ի սրտէ կը շնորհակտրենք անոնք որոնք կը համագործակ- ցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի կառույցը ամրացնելու եւ զարգացնելու հա- մար: Հ.Մ.Ը.Մ.ի յառաջդիմութիւնն ու գոյատեւումը յառաջ- դիմութիւնն է համայն հայութեան:

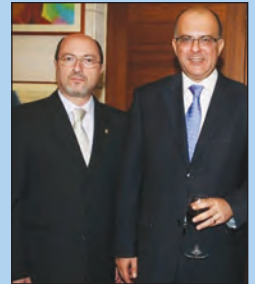
Տիկերոյթահայ Արի՛, կանչուած ես ամերիկեան հսկայ ու- կիանին մէջ ըլլալու լոյսի փարոս, դէպի ապահով ափեր հասցը- նելու կորսուած քոյրերդ եւ եղբայրներդ, որպէսզի անոնք չընկղմին վատասերումի ալեկոծումներուն մէջ:

Քաջարի՛ ազգի զաւակ, Հայկեան նետը ձեռքիդ, Վարդանի արիւնք երակիդ՝

«Հերթը հիմա քոնն է մի պահ,
Դու էլ նայիր սէգ կատարին, ու անցիր»:

ՄԱՐԻՈՍ ԿԱՐՈՅԵԱՆԻ Ի ՊԱՏԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ ԶԵՌՆԱՐԿԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

27 Նոյեմբեր 2009ի երե- կոյեան, Յ.Ս.Ը.Մ.ի Կեդրո- նական Վարչութեան ան- դամ եղբ. Կարպիս Գապա- սագալեան Նիկոսիոյ մէջ մասնակցեցաւ Կիպրոսի խորհրդարանի նախագահ Մարիոս Կարոյեանի ի պա- տի կազմակերպուած յա- տուկ հանդիսութեան, որուն ընթացքին Կարոյեան հռչակուեցաւ «2009ի Հայ Դատի անձնաւորութիւնը»:

Հանդիսութեան ընթացքին խօսքեր արտա- սանեցին Վահան Այնէճեան, Կիպրոսի Հայ Դա- տի Յանձնախումբի ատենապետ Յակոբ Մա- նուկեան, Յ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Սկրտիչ Սկրտիչեան եւ Մարիոս Կարոյեան:

Հանդիսութիւնը ընդգրկեց գեղարուեստա- կան յայտագիր: Աւարտին, տեղի ունեցաւ ըն- դումներութիւն:

ARMENIA

for private and group trips

www.saberatours.fr

- Direct Flights
PARIS
YEREVAN
PARIS
- Select
your Journey
- Guided Tours
for 8 Days
or 12 Days

Saberatours Sevan Voyages

WITH THE COLLABORATION OF
THE NEW AIRLINE COMPANY

11, rue des Pyramides
75001 Paris
tel 331 42 96 10 10
fax 331 42 96 18 77
saberatours@selectour.com

48, cours de la Liberté
69003 Lyon
tel 334 78 60 13 66
fax 334 78 60 92 26
sevan@selectour.com

67, La Canebière
13001 Marseille
tel 334 95 09 30 60
fax 334 95 09 30 61
marseille@wasteels.fr

32-38, rue Hamrabadoutian
Yerevan
tel 374 10 52 55 55
fax 374 10 56 40 30
saber@arminco.com

ՄԱՏՐԻՏԻ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

Երբ կը խօսուի երոպական ֆութպոլի մասին, անմիջապես կը մտաբերենք կարգ մը մեծ ակումբներ, որոնք իրենց դրոշմը ձգած են ֆութպոլի պատմութեան վրայ եւ իրենց ներկայութեամբ հարստացուցած, ճոխացուցած եւ յատուկ «համ ու հոտ» տուած են իրենց մասնակցած մրցաշարքերուն: Այդ ակումբներու շարքին կը պատկանի Սպանիոյ «հսկաներէն» Ռէալ Մատրիտը, որ կը դասուի աշխարհի լաւագոյն 10 ակումբներու շարքին:

Հարուստ պատմութիւն ունի մայրաքաղաքի արքայական այս կազմը: Իր հիմնադրութենէն մինչեւ օրս ան տեւաբար կը խլէ տիտղոսներ, կը հարստացնէ բաժակներու իր հաւաքածոն, իսկ գլխաւորը՝ անկասկած, անոր ներկայացուցած գեղեցիկ ֆութպոլն է եւ աստղերու հաւաքատեղի ըլլալը:

Գեորգ Թորոյեան ՊԵՅՐՈՒԹ

Մատրիտի Ռէալը հիմնուած է 6 Մարտ 1902ին: Իր հիմնադրութենէն երեք տարի ետք՝ 1905ին ան կը տիրանայ Սպանիոյ բաժակին: Մինչ այդ, սակայն, 1903ին ան կը հասնի աւարտականին եւ կը պարտուի Աթլետիքօ Պիլպատոյէն:

1932ին եւ 1933ին Ռէալ կը տիրանայ Սպանիոյ ախոյեանութեան՝ հանդիսանալով առաջին խումբը, որ երկու տարի յաջորդաբար կը տիրանայ ախոյեանութեան: Ռէալի առասպելական յաղթանակները կը սկսին 1950ական թուականներուն, երբ խումբին մաս կը կազմեն 1954ի Հունգարիոյ հաւաքակաւի խաղացողներէն հոյլ մը: Այդ թուականէն ստղին Ռէալ «կը հնձէ» ու «կը հնձէ» տիտղոսներ: Յարդ, ան Սպանիոյ ախոյեան հանդիսացած է 31 անգամ (մրցանիշ) եւ փոխ ախոյեան՝ 18 անգամ: Սպանիոյ արքայական բաժակին տիրացած է 17 անգամ եւ փոխ բաժակակիր դարձած է 19 անգամ: Սպանիոյ Լիկայի բաժակին տիրացած է մէկ անգամ եւ անգամ մըն

ալ դարձած է փոխ բաժակակիր: Իսկ Սպանիոյ «Սուփըր Քափ»ին տիրացած է ինը անգամ եւ պարտուած է երեք անգամ:

Ուշագրաւ է, որ Մատրիտի Ռէալը աւելի շատ յաջողութիւն արձանագրած է երկրի ախոյեանութիւններուն՝ քան բաժակի մրցաշարքերուն, ի տարբերութիւն իր ռիբրիմ մրցակից Պարսեւոնային: Այս երեւոյ-

թին բացատրութիւնը կը կայանայ միայն մէկ իրողութեան մէջ. ախոյեանութեան մրցաշարքը աւելի հետեւողականութիւն եւ վճռակամութիւն կը պահանջէ: Վիճակագրութիւնները ցոյց կու տան, որ Ռէալ աւարտական մրցումներուն (բացի «Չեմփիընզ Լիկ»ի մրցաշարքէն) աւելի հակամէտ եղած է պարտութիւն կրելու: Այլ խօսքով, մէկ մրցումով ճակատագիր ճշդութեամբ պարագային անոր յաջողութիւնը չէ երաշխաւորուած:

Բնականաբար, Ռէալի յաջողութիւնները չեն սահմանափակուած միայն Սպանիոյ մէջ: 1955-1956 տարեշրջանին ան կը տիրանայ Եւրոպայի Ախոյեաններու Ախոյեանի (ներկայի «Չեմփիընզ Լիկ»ը) առաջին տիտղոսին: Այնուհետեւ հինգ տարի բաժակը կը մնայ սպանացիներուն մօտ (մրցանիշ): Ռէալ ցարդ ինը անգամ տիրացած է այդ տիտղոսին (դարձեալ

մրցանիչ) եւ երեք անգամ պարտուած է աւարտականներուն:

Մատրիտի կազմը երկու անգամ յաջողած է տիրանալ ԵՈՒ. ԷՖ. Ա. ի բաժակին, իսկ երկու անգամ ալ հասած է Եւրոպայի Բաժակակիրներու Բաժակի աւարտականին (այժմ ջնջուած) եւ պարտուած է: Եւրոպայի «Սուփըր Քափ»ին ան տիրացած է մէկ անգամ եւ երկու անգամ պարտուած է:

Միջազգային գետնի վրայ, Ռէալ Ինթերքոնթինենթալ բաժակին տիրացած է երկու անգամ, իսկ երեք անգամ պարտուած է աւարտականներուն: Այլ խօսքով, իր հիմնադրութենէն ի վեր, Մատրիտի արքայական կազմը տիրացած է 74 տարբեր տիտղոսներու:

Պատկառելի եւ նախանձելի թիւ մը ահումբի մը համար: Բնականաբար, նման մեծ ահումբի մը պատմութեան հարստացման մէջ հիմնական դեր ունեցած են իր մարզիկները: Հարիւրաւորներ կրած են Մատրիտի շապիկը, ըլլան անոնք սպանացի թէ ոչ: Սպանացիներէն կարելի է յիշել Մանուէլ Սանչէզը, Խուանիթոն, Մարթին Վազքէսը, Պուլթրակուէնտոն, Միչէլը, Հիերոնի եւ վերջին տարիներու ահումբի անուանի աստղերէն՝ Ռաուլը: Իսկ ոչ սպանացիներէն յիշատակելի են Ռէալի բոլոր ժամանակներու լաւագոյն ֆուլթպլոյստներէն Ալֆրետո Տի Սթեֆանոն, Ֆերենց Փուչչաչը, աւելի ուշ՝ Ուկո Սանչէզը, Զամորանոն, Շուսթրըրը, Միքայէլ Լաուտրուփը, Զիտանը, Ռոնալտոն, Ֆիլիպ, Քանաւարոն, Ռոպերթո Քարլոսը, Պեքսամը եւ ուրիշներ:

Մինչեւ 2009-2010 տարեշրջան, Ռէալի կազմէն առաւելագոյն թիւով հանդէս եկող մարզիկը Մանուէլ Սանչէզն է (1983-2001), 712 մրցումով, սակայն Ռատուլ արդէն իսկ կատարած է 706 մրցում եւ, բնականաբար, այս տարեշրջանին պիտի հաստատէ նոր մրցանիչ: Իսկ Ռէալի շապիկը ամէնէն շատ կրող բերդապահը եղած է Իքքըր Քազիաս (440 մրցում):

Մատրիտի կազմով ամէնէն շատ թիւով կողեր նշանակող մարզիկը կը հանդիսանայ նոյնինքն Ռատուլ, 316 կող: Իսկ 200է աւելի կողեր նշանակած են Ալֆրետո Տը Սթեֆանոն, Քարլոս Սանթիանան, Ֆերենց Փուչչաչը եւ Ուկո Սանչէզը: Սանչէզի կը պատկանի մէկ տարեշրջանի ընթացքին առաւելագոյն թիւով կողեր նշանակած ըլլալու մարզիկի տիտղոսը (38): Իսկ Ռոնալտոն նշանակած է Մատրիտի կազմին ամէնէն կանուխ կողը (15րդ երկվայրկեանին), 2003ին, Աթլետիքո Մատրիտի դէմ մրցումի մը ընթացքին:

24 մարզիչներ չահած են տիտղոսներ: Ամէնէն շատ տիտղոս չահող մարզիչն է Միլիէլ Մուսոլ (1959 եւ 1960-1974):

Իր հիմնադրութենէն մինչեւ օրս Ռէալ ունեցած է 19 նախագահներ: Ներկայիս անոր նախագահն է Ֆիորէնթինօ Փերէզ:

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ ԱՅՍ ՏԱՐԵՇՐՉԱՆԻՆ

Ռէալ Մատրիտ անցեալ տարեշրջանը կը սկսէր մեծ յա-

ւակնութիւններով: Սպանիոյ ախոյեանը կը պահէր իր խումբին մարզիկները: մարզիչ Շուսթրը ներկայ էր՝ անգամ մը եւս յաջողութիւն բերելու համար: Սակայն, քանի մը շաբաթ ետք արդէն յստակ կը դառնար, որ Ռէալ կը գտնուի լուրջ դժուարութիւններու դիմաց: Անակնկալ պարտութիւններ կամ անբացատրելի հաւասարութիւններ, դժուար կամ «բախտով» յաղթանակներ եւ... տիտղոսը կը սկսէր երազ թուիլ: Կը պաշտօնագրկուէր մարզիչ Շուսթրը եւ անոր փոխարէն կը նշանակուէր Մանուէլ Փելեկրինի: Կրկին յաղթանակներ կը սկսէին իրարու յաջորդել եւ ախոյեանութեան վճռորոշ մրցումը կը կատարուէր Մատրիտի «Սանթիակո Պէռնասպէօ» դաշտին վրայ: Ռէալ ծանր պարտութիւն մը կը կրէր Պարսելոնայէն եւ... կը սկսէր նոր տարեշրջանի նախապատրաստութիւններուն:

1 Յունիս 2009ին, ահումբի նախագահ ընտրուելով, Ֆիորէնթինօ Փերէզ մեծ պիւտճէ կը յատկացնէ նոր մարզիկներու «գնման» համար: Աստղաբաշխական գումարներով «կը գընկին չորս մարզիկներ՝ փորթուգալցի Ռոնալտո, պրագլիցի Քաքա, Ֆրանսացի Պենզիմա եւ սպանացի Խաւի Ալոնզօ: Ճիշդ է որ խումբէն կը հեռանան հոլանտացիներ Շնայտրըրը եւ Հիլնթեյլարը, սակայն անոնց ձգած բացը շուտով կը գոցուի: Վերոնշեալ չորս մարզիկներու միացումով, Մատրիտի կազմը այսօր կը նկատուի գերխումբ մը, որուն դիմադրել բաւական դժուար է: Սպանիոյ մէջ արդէն իսկ կը խօսուի Ռէալ-Պարսա մենամարտի մասին եւ զայն կը համարեն «Աստղերու Պատերազմը»: Ախոյեանութեան տիտղոսը անկասկած բաժին պիտի իյնայ այս երկուքէն մէկուն: Ռէալ մեծ յաւակնութիւններ ունի նաեւ «Չեմփրընը Լիկ»էն, մանաւանդ որ աւարտական մրցումը պիտի կատարուի իր դաշտին վրայ: Այլ խօսքով, ան պիտի պայքարի բոլոր «ճակատներու» վրայ՝ խլելու համար առաւելագոյն տիտղոսները:

Բայց միշտ ալ պէտք է յիշել, որ ֆուլթպլոյր հաւաքական գեղեցիկ խաղ մըն է եւ շատ յաճախ փայլուն ֆուլթպլոյստներով օժտուած խումբեր չեն յաջողիր լաւ արդիւնքներ արձանագրել: Ռէալի կը մնայ այս իրականութեան հակառակին՝ սպացոյցը տալ իր միլիոնաւոր համակիրներուն:

ՎԱՂԱՄԵՌԻԿ ԵՂԲ. ՇԱՀԷ ԿԻՒՎԼԷՔՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Թղթակից
ԺԸՏՏՅՏ

ՀՄԸՄ-ի ժըտէյտէի մասնաճիւղի վարչութեան հովանաւորութեամբ եւ մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդին եւ խմբապետական կազմին կազմակերպութեամբ, Կիրակի, 20 Դեկտեմբեր 2009ի երեկոյեան ժամը 6ին, Ազգային Լիւոն եւ Սոփիա Յակոբեան Գոլէճի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ վաղամեռիկ եղբ. Շահէ Կիւվլէքճեանի յիշատակին նուիրուած հանդիսութիւն մը, ներկայութեամբ ազգային մարմիններու ներկայացուցիչներու, Կիւվլէքճեանի ընտանեկան պարագաներուն, ծնողներու, բարեկամներու եւ սկաուտներու:

Լիբանանի եւ Հայաստանի քայլերգներուն ունկնդրութենէն ետք, հանդիսութեան բացման խօսքը արտասանեց եղբ. Խաթակ Գոճայեան: Ան ըսաւ, որ եղբ. Շահէ Կիւվլէքճեան փոքր տարիքէն անդամակցած է ՀՄԸՄ-ին՝ ըլլալով հնազանդ գայլիկ մը, ապա՝ արի, խմբապետ ու միաւորի խմբապետ: Եղբայրը յայտնեց, որ շուրջ 40 օր առաջ մահացած երիտասարդ ՀՄԸՄ-ականը գիտակից էր իրեն յանձնուած պարտականութիւններուն եւ միշտ առաջնահերթ կը նկատէր իր մեծ ընտանիքը՝ ՀՄԸՄ-ը:

Եղբ. Խաթակ Գոճայեան նշեց, որ վաղամեռիկ եղբայրը ՀՄԸՄ-ի մէջ գործեց ծառայութեան բարձր ոգիով, աշխատասիրութեամբ եւ նուիրումով, ու այս գծով ան իր կարելին ըրաւ բարելաւելու համար շրջանի սկաուտական կեանքը:

Եզրափակելով իր խօսքը, եղբ. Գոճայեան ըսաւ. «ՀՄԸՄ-ի «Բարձրացիր-բարձրացուր» նշանաբանին հետեւող կարգապահ սկաուտը արագօրէն հասաւ բարձրութեան գագաթնակէտին: Այսօր իր եղբայրներն ու քոյրերը բարձր պիտի պահեն իրենց եղբոր թարմ յիշատակը եւ պիտի շարունակեն ՀՄԸՄ-ի առաքելութեան ծառայող երթը»:

Ապա, ՀՄԸՄ-ի ժըտէյտէի մասնաճիւղի գայլիկներն ու արծուիկները, արիներն ու արեւոյշները, երէցներն ու պարմանուհիները եւ խմբապետները ներկայացուցին գեղարուեստական յայտագիր մը, որուն մէջ անոնք երգով, ասմունքով, պարով եւ կենդանի պատկերներով վառ պահեցին եղբ. Կիւվլէքճեանի յիշատակը:

Հանդիսութեան ցուցադրուեցան նաեւ եղբ. Կիւվլէքճեանի ընտանեկան, ընկերային եւ սկաուտական կեանքը ներկայացընող լուսանկարներ:

Հանդիսութեան աւարտին, ՀՄԸՄ-ի ժըտէյտէի մասնաճիւղի սկաուտները միասնաբար երգելով յայտնեցին, որ դժուար է առանց արցունքի հեռանալ իրենց ընկերջմէն: «Պահպանիչ»էն ետք յայտագիրը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՓԱՌԱՀԵՂ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԹՈՐՈՆՑԻ ՄԱՄՆԱԾԻՂԻ 40ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Զարեհ Տերվիշեան ԹՈՐՈՆՑՈ

2009ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի շրջանի 39րդ մարզախաղերը զուգարդիպեցան Թորոնթոյի մասնաճիւղի հիմնադրութեան 40ամեակին:

Արդարեւ, նախաձեռնութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան եւ կազմակերպութեամբ Թորոնթոյի մասնաճիւղի վարչութեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի մեծ ընտանիքը արժանավայել շուքով նչեց մասնաճիւղի հիմնադրութեան 40ամեակը:

Այս առիթով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի շրջանի 39րդ մարզախաղերը տեղի ունեցան Թորոնթոյի մէջ, 27-29 Նոյեմբեր 2009ին, նախագահութեամբ պասքեթպոլի համաշխարհային նախկին աստղերէն Արմենակ Ալաճաճեանի:

ՄԱՐԶԱՆԱԴԵՐԸ

Մարզախաղերուն իրենց մասնակցութիւնը բերին Հ.Մ.Ը.Մ.ի

Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Փաստինայի «Ազատամարտ», Օրէնճ Բառնթիի «Սարդարապատ» եւ Սան Տեռնանտո Հովիտի «Մասիս» մասնաճիւղերը, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն Փրովիտընսի մասնաճիւղը, իսկ Գանատայէն Քէմպրիճի, Համիլթընի, Մոնթրէալի եւ հիւրընկալ Թորոնթոյի մասնաճիւղերու մարզական խումբերը:

39րդ մարզախաղերը ընդգրկեցին տղոց պասքեթպոլի, ֆլոր հաքիի եւ փինկ-փոնկի տղոց ու աղջկանց, ներքին ֆութ-

պոլի, ճատրակի եւ աթլետիկ մրցումներ:

Երեք օրերու ընթացքին, մօտ 400 մարզիկ-մարզիկուհիներ իրենց մասնակցութիւնը բերին աւանդական դարձած այս մարզախաղերուն, մրցեցան իրարու հետ եղբայրական ջերմ մթնոլորտի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ական ոգիով, տիրանալու համար մրցանակներու, յաղթանակի մետալներու եւ բաժակներու:

Մեծ էր խանդավառութիւնը եւ ոգևորիչ: Յատկանշական էր մանաւանդ հայ երիտասարդութեան խուռներամ ներկայութիւնը մրցումներուն, իրենց խանդավառ քաջալերանքով: Անոնք եկած էին քաջալերելու ո՛չ միայն մասնակցող մարզիկները, կրտսերներէն

մինչև վեթերաններ, այլև՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ը, որ մարզական այս խաղերու ճամբով իրարու կը շողկապէ Հ.Մ.Ը.Մ-ի մեծ ընտանիքի տարբեր քաղաքներէ եւ երկիրներէ համախմբուած անդամ-անդամուհիները:

40ԱՄԵԱԿԻ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԸ

Մարզախաղերուն առընթեր, Շաբաթ, 28 Նոյեմբերի երեկոյեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Թորոնթոյի մասնաճիւղը իր հիմնադրութեան 40ամեակին առիթով կազմակերպեց պարահանդէս մը՝ Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ, ուր աւելի քան 600 Հ.Մ.Ը.Մ-ականներ եւ համակիրներ, մարզիկներուն հետ միասնաբար, վայելեցին հաճելի երեկոյ մը: Երեկոն խանդավառեցին թորոնթոյեցի երգիչ Յարութ Զէնեան եւ «Փիւնիկ» նուագախումբը:

Խօսքեր արտասանեցին Հ.Մ.Ը.Մ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մոսիկ Թոփուզեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Թորոնթոյի մասնաճիւղի ատենապետուհի քոյր Հելէն Նաճարեան, որ այս առիթով վարչութեան անունով յատուկ զնահատագիրներով պատուեց մասնաճիւղի երկար տարիներու երէց խումբի Ֆուլթոլի մարզիչ եղբ. Սուրէն Պապոշեանը եւ քոյր Իզապէլ Բէշիշեանը՝ 100 մեթր վազքի իր բացառիկ յաջողութեան համար:

Հոս եւս զգալի էր երիտասարդներու խուռներամ մասնակցութիւնը, ինչ որ հոգեկան գոհունակութիւն եւ մեծ հրճուանք կ'առթէ քիչ մը աւելի տարէց սերունդին եւ կազմակերպող միութեան համար:

ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

Կիրակի, 29 Նոյեմբերի առաւօտեան տեղի ունեցան աւարտական մրցումները, Հ.Մ.Ը.Մ-ի սեփական մարզասրահին մէջ: Փակման հանդիսութենէն առաջ տեղի ունեցաւ երէց տղոց պասքեթպոլի աւարտական մրցումը, որ իրարու դէմ հանեց Փասատինայի «Ազատամարտ» եւ Սան Ֆեռնանտո Հոլիտի «Մասիս» մասնաճիւղերու խումբերը, հո՞՞ք բազմութեան մը ներկայութեան: Խաղը ընթացաւ շատ հետաքրքրական: Երկուստէք խումբերը կիրարկեցին բարձրորակ, ներդաշնակ, արագ եւ պաշտպա-

Մարզախաղերու Ուխտագահ Արմենակ Ալաճաճեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Արմէն Կետիկեանի եւ Գանատայի Շրջանային Վարչութեան անդամներու հետ:

նողական խաղ մը, գեղեցիկ փոխանցումներով եւ կողովներու տարափով, ինչ որ մեծ գոհացում պատճառեց ներկաներուն եւ արժանանացաւ խելայեղ ծափերու: Յաղթանակի բաժակին տիրացաւ Փասատինայի «Ազատամարտ» մասնաճիւղի խումբը, 101-72 արդիւնքով:

Խաղերու աւարտին, Հ.Մ.Ը.Մ-ի մարզասրահ մուտք գործեց պատուոյ շքախումբը, գլխաւորութեամբ 39րդ մարզախաղերու նախագահ Արմենակ Ալաճաճեանի, Ս. Աստուածածին կեղեցույ

հովիւ՝ Մեղրիկ Ծ. Վրդ. Բարիքեանի, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Արմէն Կետիկեանի, Հ.Յ.Դ. Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Բաֆֆի Պէքմէզեանի, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մոսիկ Թոփուզեանի, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան անդամ եղբ. Վարդան Ադամեանի, Հ.Յ.Դ. «Ս. Թեհլիրեան» Կոմիտէի հերթապահ Վաչէ Գլըպոզեանի, Հ.Մ.Ը.Մ-ի «Արժանեաց» շքանշա-

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական
Վարչութեան անդամ
եղբ. Արմէն Կետիկեան:

նակիրներ եղբայրներ Մանուէլ Հալլաճեանի եւ Երուանդ Շահինեանի, ազգային երեսփոխաններ՝ Օսրկ Միսի Արթինեանի եւ Յարութ Գասապեանի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի մասնաճիւղի ատենապետուհի քոյր Հելէն Նաճարեանի եւ մասնաճիւղի նախկին ատենապետներու, Շրջանային Վարչութեան անդամներու, Համազգայինի «Գլաճոր» եւ Հ.Օ.Մ.ի «Ռուբինա» մասնաճիւղերու եւ Հայ Կեդրոնի Երէջներու Ընկերակցութեան ներկայացուցիչներու:

Փակման հանդիսութիւնը սկսաւ աւանդական տողանցքով, առաջնորդութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի մասնաճիւղի սկաուտական շեփորախումբին, մասնակցութեամբ մասնաճիւղի սկաուտական կազմերուն, մարտարևատի խումբին եւ խաղերուն մասնակից խումբերու մարզիկ-մարզիկուհիներուն, հանդիսավարութեամբ քոյր Յոլինէ Քէշիշեանի:

Գանատայի, Միացեալ Նահանգներու եւ Հայաստանի քայլերդներէն ետք ելոյթ ունեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի մասնաճիւղի մարտարուեստի մարզիկները, իսկ սկաուտները կազմեցին բուրգեր:

Յորելեար մասնաճիւղի ատենապետուհի քոյր Հելէն Նաճարեան բարի դալուստի եւ շնորհակալական իր խօսքէն ետք անդրադարձաւ մասնաճիւղի 40ամեակին: Ապա, քոյր Յոլինէ Քէշիշեան յաջորդաբար հրաւիրեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչու-

Թեան ատենապետ եղբ. Մոսիկ Թոփուգեանը, որ յատուկ յուշանուէրով մը պատուեց Արմենակ Ալաճաճեանը, Հ.Յ.Դ. Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ՝ Բաֆֆի Պէքմէզեանը, Հ.Յ.Դ. «Ս. Թեհլիրեան» Կոմիտէի հերթապահ Վաչէ Գլըպոզեանը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Արմէն Կէտիկեանը, որոնք արտայայտուեցան շնորհաւորանքի,

քաջալերանքի, գնահատանքի եւ շնորհակալութեան խօսքերով, ի մասնաւորի յորեւեար մասնաճիւղի ՊՊՊՊՊ Տնօրէն Կարէն Կարապետեանին, հայակերտման եւ հայապահպանման նուիրական ճամբուն վրայ, որուն շարքերէն անցած են հայութեամբ թրծուած հարիւրաւոր երիտասարդներ եւ պարմանուհիներ, որոնցմէ շատերը այսօր դարձած են գործօն անդամներ գաղութէն ներս:

Մէջընդմէջ եղան վարչութիւններու միջեւ յուշանուէրներու փոխանակում, իսկ յաղթական մարզիկներուն եւ խումբերուն՝ մետալներու եւ բաժակներու յանձնում:

Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ Մեղրիկ Մ. Վրդ. Բարիբեանի «Պահպանիչ» ուլ եւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով, կատարողութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական շեփորախումբին եւ մասնակցութեամբ բոլոր ներկաներուն:

Յատուկ գնահատանքի արժանի են Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական շեփորախումբի անդամները, որոնք հակառակ իրենց պատանի տարիքին, յանդիման լինելով մարզասրահը, ներկայ հանդիսականներէն շատերուն մօտ արթնցնելով անցեալի հին, անվերադարձ յիշատակներ:

Մեծապէս գնահատանքի արժանի է նաեւ կազմակերպիչ յանձնախումբը, որ բծախնդրօրէն կազմակերպեց եւ լաւագոյնս կատարեց իրեն վստահուած պարտականութիւնը:

'Made from one single slice of natural Australian opal'

Classique[®]

OPAL DIAL WATCH

Sarkis Der Bedrossian

*Sams Watchmaker Jeweller Pty. Ltd.
123 Clarence Street
Sydney 2000
Australia*

Phone: +61 2 9290 2199
fax: +61 2 9262 1630
Website: www.classiquewatches.com
Email: Info@classiquewatches.com

ՄԱՐԶԱՆԱԴԵՐՈՒ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

ՃԱՏՐԱԿ

Կրտսեր

1. Անթոնի Արապեան (Թորոնթո)
2. Սարգիս Գըլըպոզեան (Թորոնթո)
3. Ատոմ Թաշճեան (Թորոնթո)

Փոքր

1. Բաֆֆի Գըլըպոզեան (Թորոնթո)
2. Նուպար Նախնիքեան (Թորոնթո)
3. Յովիկ Գաֆէսեան (Թորոնթո)

Ծիլ

1. Ժոզեֆ Սուքատտամ (Թորոնթո)
 2. Ռազմիկ Քեպապճեան (Թորոնթո)
- Շահան Թերզեան (Թորոնթո)
Սասուն Սարկարոսեան (Թորոնթո)

ԱԹԼԵԹԻԶՄ

60 Մեթր Վազք/Տղաք

Երէց

1. Բաֆֆի Վարդանեան (Փասատինա «Ազատամարտ»)
2. Արմէն Պալէոզեան (Թորոնթո)
3. Արմէն ճամճիկեան (Թորոնթո)

Կրտսեր

1. Արմէն Շիրինեան (Թորոնթո)
2. Շանթ Սարգիսեան (Թորոնթո)
3. Պարէթ Զուլֆուկադու (Թորոնթո)

Փոքր

1. Գօգօ Քէչիշեան (Թորոնթո)

60 Մեթր Վազք/Աղջիկներ

Կրտսեր

1. Իզապելլա Քէչիշեան (Թորոնթո)
2. Ռաֆայելլա Քէչիշեան (Թորոնթո)

200 Մեթր Վազք/Տղաք

Երէց

1. Բաֆֆի Վարդանեան (Փասատինա «Ազատամարտ»)
2. Արմէն Պալէոզեան (Թորոնթո)
3. Արմէն ճամճիկեան (Թորոնթո)

Կրտսեր

1. Արմէն Շիրինեան (Թորոնթո)
2. Շանթ Սարգիսեան (Թորոնթո)
3. Տէրիք Ալլահեարեան (Թորոնթո)

200 Մեթր Վազք/Աղջիկներ

Կրտսեր

1. Իզապելլա Քէչիշեան (Թորոնթո)
2. Ռաֆայելլա Քէչիշեան (Թորոնթո)

600 Մեթր Վազք/Տղաք

Կրտսեր

1. Պարէթ Զուլֆուկադու (Թորոնթո)
2. Արա Խանամիրեան (Թորոնթո)

1000 Մեթր Վազք/Տղաք

Կրտսեր

1. Շանթ Սարգիսեան (Թորոնթո)
2. Արմէն Շիրինեան (Թորոնթո)

Խմբային ախոյեան՝ Թորոնթո

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ

Խմբային

1. Թորոնթո (Վազրիկ Շարապխանեան, Արմէն Գալուստեան, Ալէք Սաթճեան, Վրէժ Եփրեմեան)
2. Մոնթրէալ (Կարպիս Կարապետեան, Վահէ Թաշճեան, Հայկ Խոպասարեան)

ՅԼՈՐ ՀԱՔԻ

Երէց Տղաք

1. Մոնթրէալ
2. Թորոնթո

Կրտսեր Տղաք

1. Թորոնթո
2. Մոնթրէալ

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

Երէց Տղաք

1. Փասատինա («Ազատամարտ»)

2. Սան Ֆեռնանտօ Վալի («Մասիս»)

Կրտսեր Տղաք

1. Թորոնթո
2. Մոնթրէալ

Փոքր Տղաք

1. Մոնթրէալ
2. Թորոնթո

ՅՈՒԹՊՈԼ

Երէց Տղաք

1. Թորոնթո
2. Մոնթրէալ

Կրտսեր Տղաք

1. Թորոնթո
2. Մոնթրէալ

Փոքր Տղաք

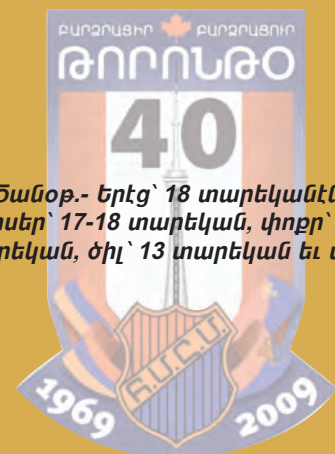
1. Թորոնթո
2. Մոնթրէալ

Երէց Աղջիկներ

1. Մոնթրէալ
2. Թորոնթո

Փոքր Աղջիկներ

1. Թորոնթո
2. Մոնթրէալ

Ծանօթ.- Երէց՝ 18 տարեկանէն վեր,
Կրտսեր՝ 17-18 տարեկան, փոքր՝ 14-16
տարեկան, Ծիլ՝ 13 տարեկան եւ վար:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՄԻԶ-ՄԱՍՆԱՃԻԴԱՅԻՆ 19ՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐԸ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒԵՑԱՆ ՄԵԾ ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՄԲ

**Մ. Նայպանտեան
ՓՐՈՎԻՏՆԵՍ**

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Մ.Նահանգներու միջ-մասնաճիւղային 19րդ մարզախաղերը յիշատակելի օրեր պարգեւեցին Փրովիտընսի «Մատնիթ Փլէզընթ Հայ Աքոլ»-ի եւ «Ռոտ Այլընա Գոլէճ»-ի մարզադաշտերը համախմբուած շրջանի հայութեան, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ական խանդավառութեան բարձր մթնոլորտի մէջ, չորս օր շարունակ հետեւեցաւ Փուլթապուլի, պասքեթպուլի, վոլիպուլի, լողի, վագլի, թենիսի եւ փինկ-փոնկի հետաքրքրական մրցումներուն:

Մարզախաղերուն իրենց մասնակցութիւնը բերին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի

10 մասնաճիւղերէն աւելի քան 600 մարզիկ-մարզիկուհիներ, որոնք ժամանեցին Պոսթընէն, Շիքակոյէն, Նիւ Եորքէն, Նիւ Ճըրզիէն, Ֆիլադելֆիայէն, Ֆլորիտայէն, Ուաշինկթընէն, Փրովիտընսէն, Տիթթոնթէն եւ Թորոնթոյէն: Մարզիկները իջեւանեցան Փրովիտընսի «Մարիոթ» պանդոկը, ուր հիւրընկալուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի տեղւոյն մասնաճիւղին կողմէ, որ այս առիթով ճիգ չխնայեց մարզական եւ ընկերային լաւագոյն մթնոլորտը ստեղծելու:

Միջ-մասնաճիւղային այս մարզախաղերը տեղի ունեցան ծիւ, փոքր, կրտսեր, երէց եւ վեթեւեան մարզիկ-մարզիկուհիներու դասակարգերով: Ծնողներ ու բարեկամներ ոգեւորիչ խանդավառութեամբ շրջեցան դաշտէ դաշտ, քաջալերելով իրենց մարզիկները, որպէսզի նորանոր յաղթանակներ արձանագրեն իրենց

Փակման հանդիսութեան ներկայ հիւրեր:

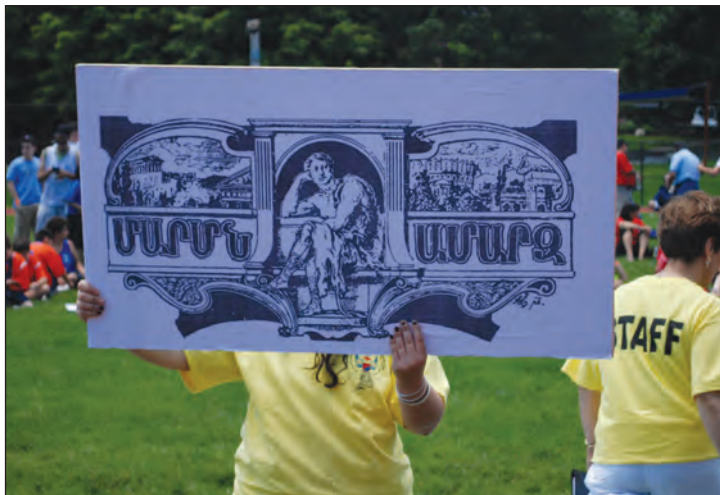
մասնաճիւղերուն համար, առանց անդրադառնալու թէ իրենց անդամակցութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի ինքնին ամենամեծ յաղթանակն է ազգային դիմագիծի պահպանման ճիգերուն մէջ:

ԲԱՅՄԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Բացման պարահանդէսին ներկայ էին օրուան պատուոյ հիւրերը՝ Օշական Արք. Զոլոյեան, Կոմիտաս Քհնյ. Պաղսարեան՝ Փրովիտընսի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ հովիւ, Պատուելի Յակոբ Մանճեկիքեան, օրուան «Թագաւոր»՝ Արամ Կարապետեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Վահրամ Դանիէլեան, Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Ժանօ Աւետիսեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Հրաչ Մեսրոպեան, Հ.Օ.Մ.ի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ Քնար Քիլիճեան, Համազգայինի Շրջա-

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վահրամ Դանիէլեան:

նային Վարչութեան ներկայացուցիչ Սարգիս Մինասեան, Հ.Յ.Դ. Փրովիտընսի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Սարգիս Եփրեմեան եւ այլն:

Մարզախաղերուն առընթեր, Ռոս Այլընտի Քոնվէնչըն կեդրոնին շքեղ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ յաղթանակի ճաշկերոյթ-պարահանդէսը, հովանաւորութեամբ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Թեմի Առաջնորդ Օշական Արք. Չոլոյեանի, ներկայութեամբ բազմաթիւ հրաւիրեալներու եւ աւելի քան եօթը հարիւր հայորդիներու:

Պարահանդէսին պաշտօնական բաժինով, օրուան հանդիսավար քոյր Մակի Նալպանտեան բացաւ երեկոն՝ բարի գալուստ մաղթելով ներկաներուն, մանաւանդ հայ երիտասարդութեան, որուն նուիրուած է 2009 տարին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսի «Հայ Երիտասարդութեան Տարուան» հռչակումով:

Ապա, ան հրաւիրեց Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Փրովիտընսի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Սարգիս Եփրեմեանը, որ հակիրճ խօսքով շնորհակալութիւն յայտնեց կազմակերպիչ յանձնախումբերուն, որոնց տքնաջան աշխատանքին շնորհիւ մարզախաղերը ընթացան մեծ յաջողութեամբ:

Յաջորդ խօսքը արտասանողը եղաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան ատենապետ Եղբ. Հրաչ Մեսրոպեան, որ ըսաւ. «Աւելի քան 90 տարիներ առաջ, խումբ մը գաղափարապաշտ, հաւատաւոր ու հեռատես հայորդիներու յղացումով

ծնունդ առաւ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը, որուն վսեմ նպատակը եղաւ ոչ միայն ֆիզիքական, այլ նաեւ բարոյական ու ազգային կրթութիւն ջամբել հայ պատանիին ու երիտասարդին, բարձրացնել անոնց հոգեմտաւոր պատրաստութիւնը եւ զանոնք զինել այն գիտակցութեամբ, որ իրենք եւս, իրենց կարգին, կարենան բարձրացնել իրենց շրջապատը: Գաղափարապաշտ հիմնադիրները հայ պատանին ու երիտասարդը ներգրաւելով այս հզօր կազմակերպութեան մէջ ուզեցին առաջը առնել ջարդէն ճողոպրած ու հայրենի օրրանէն տեղահան եղած հայ զանգուածի ձուլումին»:

Շարունակելով, եղբ. Մեսրոպեան հաստատեց. «Եթէ կ'ընդունինք, որ երիտասարդութիւնն է ազգի մը ապագան, ապա կրնանք ըսել թէ հայեցի արժէքներով զինուած գիտակից երիտասարդութիւնը երաշխիքն է մեր ազգի գոյատեւման ու հայրենիքի բարգաւաճման: Ուրեմն, անհրաժեշտ է լայնօրէն բանալ մեր սրտերը Հ.Մ.Ը.Մ.-ի նուիրական առաքելութեան առջեւ, համախմբուել անոր շուրջ, մեր բարոյական ու նիւթական աջակցութեամբ սատարել անոր, մեր մասնակցութեամբ ու ներկայութեամբ մղիչ ուժ դառնալ, որպէսզի այս հզօր կազմակերպութիւնը շարունակէ սերունդներ դաստիարակելու իր նուիրական երթը, որպէսզի երաշխաւորուած տեսնենք Հ.Մ.Ը.Մ.-ի նպատակներուն ու իղձերուն իրականացումը՝ ի ինդրի հայ ազգին ու Միացեալ Հայաստանին»:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչու-

թեան ներկայացուցիչ Եղբ. Վահրամ Դանիէլեան իր պատգամին մէջ յայտնեց, որ դարձեալ եւ միշտ պատնէշի վրայ է Հ.Մ.Ը.Մ.: Ի վերջոյ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-ն է, որ իր հիմնադրութենէն ի վեր յամառօրէն կը պայքարի կերտելու համար տիպար ու մաքրամաքուր մարդը, հայը, մարզիկն ու սկաուտը: Ան շարունակեց իր խօսքը նշելով, թէ սրբնթաց թափով յեղաշրջուող նոր ժամանակներուն հետ ընթանալով, Հ.Մ.Ը.Մ.-ականէն կը պահանջուի յաւելեալ գոհողութիւն եւ նուիրում: «Բնականաբար անփոփոխ պիտի մնայ յանձնառութեան ուժը: Կառչած իր «Բարձրացիր բարձրացուր» նշանաբանին, Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը պիտի շարունակէ սերունդներ պատրաստել եւ դաստիարակել, այդ ալ շնորհիւ ժողովուրդին՝ համակիրներուն տաժած գուրգուրանքին եւ հետեւողական ու աննահանջ քաջալերանքին», ըսաւ եղբ. Դանիէլեան:

Վերջին խօսքը արտասանողը եղաւ Արեւելեան Մ. Նահանգներու Առաջնորդ Օշական Արք. Չոլոյեան: Ան իր խրախուսիչ պատգամով գովքը հիւսեց 91 տարեկան երիտասարդ Հ.Մ.Ը.Մ.-ին, շեշտելով, որ ան հայ երիտասարդին կու տայ հայու ինքնութիւն, հաւատարմութիւն մեր ազգային արժէքներուն, ու փոքր տարիքէն անոր կը սորվեցնէ կարգ ու կանոն, յարգանք օրէնքի նկատմամբ: Սրբազան հայրը աւելցուց, որ մեր պարտականութիւնն է յաջորդ տասնամեակներուն պայքարիլ անտար-

բերութեան դէմ, տէր կանգնել մեր ազգային ամբողջական իրաւունքներուն, օֆանդակել Հ.Մ.Ը.Մ-ին ամէն ձեւով, մանաւանդ պահելով մեր գաւակները անոր խորխոր շարքերուն մէջ, որպէսզի անոնք դառնան արժանաւոր պաշտպանները մեր կրօնքին, մշակոյթին ու հայրենիքին:

Յայտագրի պաշտօնական բաժինի աւարտին, ներկաները Քալիֆորնիայէն ժամանած երգիչ Սազոյի, իր նուազախումբի եւ ձայնի հաղորդավար Յարութի ճոխ երգերով ու պարերով խանդավառ պահեր սպրեքան մինչեւ առաւօտեան կանուխ ժամեր:

ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

Մարզախաղերու աւարտին, «Հոփ Հայ Սքուլ»-ի մարզադաշտին վրայ տեղի ունեցաւ միջ-մասնաճիւղային 19րդ մարզախաղերուն փակման շքեղ հանդիսութիւնը, հովանաւորութեամբ Արեւելեան Մ. Նահանգներու Թեմի Առաջնորդ Օշական Արք. Չորոյեանի եւ ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ-ի բազմահարիւր համակիրներու: Իսկական վայելք մըն էր ակնատես ըլլալ եօթը հարիւրէ աւելի մարզիկներու, սկաուտներու, արենոյճներու, գայլիկներու եւ կակուղ թաթիկներու տողանցքին, հսկողութեամբ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին: Տողանցքը կ'առաջնորդուէր Փրովիտորնսի սկաուտներու նորակազմ շեփորախումբին կողմէ:

Փակման հանդիսութեան հանդիսավարն էր եղբ. Արա Նալպանտեան, որ տղթ. Նատին Աբրահամեան-Լոմ-

պարտիի հետ փոխն ի փոխ արտասանած հայաշունչ խօսքերով ներկայացուց հպարտ ու բարձրաճակատ տողանցող ապագայ սերունդը: Տողանցողները կը հետեւէին ծածանող հայկական դրօշին, զինանշանին ու Փրովիտորնսի մասնաճիւղին պատրաստած Հ.Մ.Ը.Մ-ի շուշանածաղիկ յուշատախտակին, «Բարձրացի՛ր-բարձրացու՛ր» նշանաբանով թեւաւորուած: Սկաուտներու շարքին կը հետեւէր հայկական տարազով զարդարուն, մարզիկներու մետալները ձեռքին՝ Լենա Մինասեան: Տողանցքին սկիզբը ծափահարութիւններով գնահատուեցաւ Փրովիտորնսի գաղութին ծանօթ տիկ. Տէպի Բժոժեանը, որ տպաւորիչ ձեւով երգեց ամերիկեան, հայկական, գանատական եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի քայլերգները:

Եղբ. Արա Նալպանտեան տեղեկութիւններ տուաւ իւրաքանչիւր մասնաճիւղի մասին, մինչ նոյն մասնաճիւղի անդամները հպարտօրէն տողանցեցին պատուոյ հարթակին առջեւէն: Տողանցողներու վերջին խումբը ներկայացուցին Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու Ֆուլթոնի, պասքեթպոլի եւ լողի հաւաքական խումբերը:

Ապա, օրուան հանդիսավարը ներկայացուց պատուոյ հիւրերը՝ Օշական Արք. Չորոյեան, Կոմիտաս Քհնյ. Պաղասարեան Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ, Պատուելի Յակոբ Մանճեղեան, օրուան «Թագաւոր»՝ Արամ Կարապետեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վահրամ Դանիէլեան Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական

Կոմիտէի ներկայացուցիչ Ժանօ Աւետիսեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Հրաչ Մեսրոպեան, Հ.Օ.Մ-ի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ Քնար Քիլէճեան, Համագգայինի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ Սարգիս Մինասեան, Հ.Ե.Դ. Փրովիտորնսի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Սարգիս Եփրեմեան եւ Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ ներկայացուցիչներ: Պատուոյ հիւրերու շարքին էր նաեւ Ռոտ Այլընտ նահանգի ընդհանուր գանձապահ Ֆրէնք Գափրիօ:

Խօսք տրուեցաւ Հ.Ե.Դ. Փրովիտորնսի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Սարգիս Եփրեմեանին, որ շնորհակալութիւն յայտնեց մարզախաղերուն նպաստած բոլոր յանձնախումբերու անդամներուն, որոնց համագործակցութեամբ մարզական այս մեծ ձեռնարկը իրագործուեցաւ: Ապա խօսքը արտասանեցին Հրաչ Մեսրոպեան եւ Ժանօ Աւետիսեան, որոնք յաջորդաբար փոխանցեցին Շրջանային Վարչութեան եւ Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական Կոմիտէին խօսքերը: Անոնք իրենց շնորհակալութիւնները յայտնեցին մարզիկներուն ու պատասխանատուներուն, որոնք փայլուն էջ մը արձանագրեցին միութեան պատմութեան մէջ Հ.Մ.Ը.Մ-ականի վայել իրենց կեցուածներով: Եղբ. Մեսրոպեան յատկապէս շնորհակալութիւն յայտնեց պատասխանատու մարմիններուն, որոնք ընդառաջելով Շրջանային անցեալ տարուան կոչին՝ այս տարի բազմապատկեցին իրենց շարքերը,

մաղթելով որ անոնք ձգտին աւելի-ին, հասնելով ամէն հայ պատանիի ու երիտասարդի՝ անոնց մէջ սերմանելով ազգի ու հայրենիքի ծառայութեան գաղափարը:

Յայտագրի կիսուն, մարզախաղերու կազմակերպիչ Փրովիտընսի մասնաճիւղը գործադրեց գեղարուեստական բաժին մը, ներկայացնելով հայոց պատմութեան մէջ կարեւոր անդրադարձներ հայկական մարզախաղերու մասին, հին Նաւասարդեան եւ յունական ողիմպիական խաղերու օրերէն մինչեւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի հիմնադրութիւնն ու անոր կազմակերպած

մարզախաղերը: Տոքթ. Նատին Աբրահամեան-Լոմպարտի պատշաճ եղանակի ընկերակցութեամբ ներկայացուց պատմականը, որուն հետ միաժամանակ ցուցադրուեցան հսկայ պատկերները դափնեկիր հերոս-մարզիկին, Յունաստանի 286րդ ողիմպիական մրցումներու ըմբշամարտի ախոյեան, Արշակունեաց տոհմի Տրդատ Գ. Թագաւորին, 291րդ ողիմպիական խաղերու կուփամարտի ախոյեան Վարազդատ Թագաւորին, 1911ին անմահ Շաւարշ Քրիսեանի կողմէ հիմնուած «Մարմնամարզ» ամսաթերթին ու վերջապէս Հ.Մ.Ը.Մ-ի երեք հիմնադիրներուն՝ Շաւարշ Քրիսեանի, Գրիգոր Յակոբեանի եւ Յովհաննէս Հինգլեանի: Օրուան ասմունքողը ներկաները ոգեւորեց «Պատիւ ու փառք քեզ Հ.Մ.Ը.Մ.» քերթուածի տպաւորիչ մեկնաբանութեամբ:

Գեղարուեստական յայտագրի աւարտին, խօսք տրուեցաւ օրուան «Թագաւոր»՝ Ռոտ Այլընտ նահանգի նախկին ծերակուտական ու Փրովիտընսի գաղութին հանրածանօթ ազգային Արամ Կարապետեանին, որ նահանգի դպրոցներուն մէջ Հայկական Յեղափոխութեան ուսուցման բանաձեւը վաւերացնել տուաւ ու պաշտօնապէս օրէնք դարձուց նահանգի կրթական նախարարութեան մօտ: Կարապետեան, որ միշտ նեցուկ կանգնած է հայ երիտասարդական կազմակերպութիւններուն, իր խօսքը ուղղելով դաշտին վրայ եղող մարզիկներուն ու սկսողներուն, շնորհակալութեան ու քաջալերական խօսքերը ուղղեց անոնց, շեշտելով որ երի-

տասարդ սերունդն է որ իր յարատեւութեամբ ու վճռակամութեամբ պիտի յղթահարէ բոլոր դժուարութիւնները այս օտար ափերուն վրայ:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վահրամ Գանիէլեան, իր կարգին, շնորհակալեց բոլոր մասնաճիւղերու պատասխանատուները, կարգադիր յանձնախումբերն ու մարզիկները:

Վերջին խօսք աւնողը եղաւ Սրբազան Հայրը, որ իր Հայրական պատգամով օրուան խանդավառութիւնը հասցուց գագաթնակէտին: Ան իր դէմքը դարձնելով երիտասարդ մարզիկներուն, որոնք Ամերիկայի եւ Գանատայի ափերուն ծնած, Հ.Մ.Ը.Մ-ի շուքին ներքեւ կը մեծնան, վստահեցուց, թէ

անոնք կը պատկանին հայ ցեղին ու հայ եկեղեցիին, թէ անոնք ունին Հայաստանը իբրեւ հայրենիք ու հայերէնը իբրեւ մայրենի լեզու: «Զեր ինքնութիւնը ծնողներէն տրուած շնորհ մը չէ միայն, - ըսաւ ան-, այլ՝ պարտաւորութիւն մը ձեր անձը, ձեր եղբայրն ու քոյրը յարգելու, ձեր եկեղեցին, լեզուն, մայր հայրենիքն ու ձեր ծննդավայրը սիրելու, ու արժեւորելու դուք ձեզ»: Օշական Արք. իր շնորհակալութեան եւ շնորհակալական խօսքերը եզրակացուց դարձեալ իր խօսքը ուղղելով հայ երիտասարդութեան. «Արարատը ձեզ կը սպասէ, քալեցէ՛ք դէպի յղթանակ, դուք էք մեր զրկուած հողին տէրը, քալեցէ՛ք միշտ առաջ»:

Փակման հանդիսութեան աւարտին տեղի ունեցաւ բաժակներու եւ յուշատախտակներու բաշխում մարզախաղերու մասնակից մասնաճիւղերուն, Շրջանային Մարզական Յանձնախումբի ներկայացուցիչ եղբ. Յակոբ Սուլաքեանի կողմէ: «Տիգրան Ա. Քհնյ. Սոյեան»-ի շրջուն բաժակը շնորհուեցաւ Պոսթընի մասնաճիւղին, որ առաջինը հանդիսացաւ բոլոր մարզախաղերուն մէջ, առաւելագոյն թիւով կէտեր հաւաքած ըլլալուն համար: «Յովհաննէս Սթամպուլեան»-ի շրջուն բաժակին արժանացաւ Ֆլորիտայի մասնաճիւղը, ամէնէն տիպար եւ լաւ կազմակերպուած մասնաճիւղը ըլլալուն համար: Այնուհետեւ, օրուան հանդիսավար եղբ. Արա Նալպանտեան շնորհակալական խօսքերէ ետք յայտարարեց, թէ Յունիս 2010ին Արեւելեան շրջանի միջ-մասնաճիւղային 20րդ մարզախաղերը տեղի պիտի ունենան Նիւ Ճրրզի նահանգին մէջ, իսկ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկսողական 9րդ ընդհանուր բանակումը 2010ին, Հայաստանի մէջ: Սրբազան Հօր աղօթքէն ետք, սկսողները հպարտօրէն տողանցեցին դաշտէն դուրս արտացոլելով մուսքի տողանցքի ատեն արտասանուած Ք. Ժպտունիի քերթուածին հետեւեալ տողերը.-

«Դեմքիդ ժպիտ, աչքիդ հուր
Բարձրացի՛ր - բարձրացուր,
Քաջարի հոգիդ ցոյց տուր
Բարձրացի՛ր, բարձրացուր»:

ՄԱՐԶԱՍԱՂԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՍԱՌՈՐՈՒՄԸ	
	Կէտ
1. Պոսթըն	75
2. Փրովիտընս	33
3. Նիւ Երզնի	28
4. Թորոնթօ	19
5. Շիքակօ	18
6. Տիքոնթ	17
7. Ֆիլադելֆիա	15
8. Նիւ Եորք	12
9. Ֆլորիտա	8
10. Ուաշինկթօն	-

Հ.Ա.Ը.Մ.Ի ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ 34ՐԴ ԺՈՂՈՎՐ

Թղթակից ՈՒՈԹԸՐԹԱՈՒՆ

9-11 Հոկտեմբեր 2009, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու շրջանը գումարեց Շրջանային Ներկայացուցչական իր 34րդ ժողովը, Ճյուրիտայի «Օչըն Աքայ Ռիզորթ» պանդոկին մէջ, ներկայութեամբ Ուաշինկթընի, Պոսթընի, Փրովիտընսի, Ֆիլադելֆիոյ, Ալպընիի, Նիւ Ճըրզիի, Շիքսպիի, եւ Ճյուրիտայի մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներու, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան լիազօր ներկայացուցիչին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վահրամ Դանիէլեանի, ընդհանուր՝ 41 անդամներ: Խորհրդակցական ձայնով ներկայերու շարքին ներկայ էին Հ.Յ.Դ. Արեւելեան Մ. Նահանգներու Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչը, Հ.Օ.Մ.Ի Արեւելեան շրջանի ատենապետուհին, Համազգայինի Արեւելեան շրջանի ներկայացուցիչը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւելեան շրջանի վարչութեան անդամներ, Շրջանային Սկստակական Յանձնախումբի ներկայացուցիչը եւ Շրջանային Մարզական Յանձնախումբի ներկայացուցիչը:

Ժողովին բացումը կատարեց ընթացաւարտ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Հրաչ Մեսրոպեան, որուն բարի գալուստի խօսքէն ետք, ներկայացուցիչները վարկեան մը յտընկայ լուծութեամբ յարգեցին յիշատակը Շրջանային Վարչութեան նոր մահացած անդամ եղբ. Արա Մարկոսեանին:

Ապա, եղբ. Մեսրոպեան խնդրեց որ

ժողովը ընտրէ իր դիւանը: Ժողովի մնացուն դիւանի անդամներ ընտրուեցան եղբայրներ Արա Պարսումեան, Յովիկ Աբգարեան (ատենապետներ), Սարգիս Եփրեմեան եւ քոյր Դալար Քէշիշեան (ատենադպիրներ):

Ներկայացուցչական ժողովի օրակարգին անցնելէ առաջ, յաջորդաբար խօսքեր արտասանեցին Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Հրաչ Մեսրոպեան, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վահրամ Դանիէլեան, Հ.Յ.Դ. Արեւելեան շրջանի Կեդրոնական Կոմիտէի անդամ Ժան Աւետիսեան, Հ.Օ.Մ.Ի Արեւելեան շրջանի Շրջանային Վարչութեան ատենապետուհի Սիլվա Գուլումեան եւ Համագայինի ներկայացուցիչ Պետո Տէր Պետրոսեան: Անոնք ժողովին փոխանցեցին յաջորդութեան իրենց բարեմաղթութիւնները, որպէսզի ան յանգի այնպիսի ծրագիրներու եւ առաջադրանքներու, որոնք աւելի պիտի ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի լայնածաւալ աշխատանքը:

Այնուհետեւ, ժողովը սկսաւ իր աշխատանքներուն եւ նախ ունկնդրեց ներկայ ութ մասնաճիւղերու միամեայ նիւթաբարոյական տեղեկագիրները եւ ապա՝ Շրջանային Վարչութեան երկամեայ գործունէութեան նիւթաբարոյական տեղեկագիրը:

Համաձայն տեղեկագիրներուն շրջանը ունեցած է բեղուն գործունէութիւն: Այսօր ան՝

- Կը հաշուէ 1150է աւելի անդամ-անդամուհիներ, որոնց 469ը՝ գայլիկ-արծիկ, արի-արեւոյշ, երէց-պարմանուհի, իսկ 600է աւելի մարզիկ-մարզիկուհիներ:

Անցնող տարեշրջանին շրջանը ունե-

ցած է հետեւեալ գործունէութիւնը.-

24-29 Օգոստոս, 2008- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական Ե. Համագումարի մասնակցութիւն, Հայաստան:

20-24 Օգոստոս, 2008- Շրջանային սկստակական բանակում, Փրովիտընս:

27 Սեպտեմբեր, 2008- Վկայեալ կարգի սեմինար, Նիւ Ճըրջի:

27 Սեպտեմբեր 2008- Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 90ամեակի շքեղ հանդիսութիւն:

4-7 Սեպտեմբեր, 2009- Խմբապետական շրջանային Համագումար, Վկայեալ կարգի սեմինար, Քալիֆորնիա:

4-5 Հոկտեմբեր, 2009- Գայլիկ-արծիկ ղեկավարներու սեմինար, Ճյուրիտա, Պոսթըն, Ուաշինկթըն:

31 Յունուար-Փետրուար 2009- Ա. կարգի սեմինար՝ Ֆիլադելֆիա, Նիւ Ճըրջի:

Փետրուար 2009- Հիւսիսային Ամերիկայի երեք շրջաններու հանդիպում, Քալիֆորնիա:

Փետրուար 2009- Միջ-դիւաններու խորհրդաժողով, Խորհրդադներու խորհրդաժողով, Հիւսիսային Ամերիկայի երեք շրջաններու, Լոս Անճելլա:

20-21 Մարտ, 2009- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումի պատրաստութեան սեմինար, Ֆիլադելֆիա:

11-12 Ապրիլ, 2009- Խմբապետական ժողով, Ալպընի:

5 Յուլիս, 2009- Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու միջ-մասնաճիւղային խաղեր, Փրովիտընս, հովանաւորութեամբ թեմի Առաջնորդ Օշական Արք. Զոլոյեանի:

19-23 Օգոստոս, 2009- Շրջանային ընդհանուր բանակում, Ուաշինկթըն:

1-8 Օգոստոս, 2009- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղերու մասնակ-

ցուցիչներ, Հայաստան:

Սեպտեմբեր 2009- Վկայեալ կարգի եւ խմբապետներու վերաորակաւորման սեմինարի մասնակցութիւն, Լոս Անճելէս: Գայլիկ-արծուիկ ղեկավարներու սեմինար, Տիթրոյթ:

Ժողովը լսելէ ետք ընթացաւարտ Շրջանային Վարչութեան նիւթաբարոյական տեղեկագիրը, բարձր գնահատեց վարչութեան տարած աշխատանքը:

Այնուհետեւ, Ներկայացուցչական Ժողովը շարունակեց իր աշխատանքը, մշակելով յառաջիկայ երկամեակի մարզական եւ սկստական ծրագիրները,

յատկապէս յաջորդ միջ-մասնաճիւղային 20րդ մարզախաղերը, 2010ի Յուլիս 4ի շաբաթավերջին, Նիւ Ճրրգիի մէջ եւ շրջանի սկստական 25րդ շրջանային բանակումը, Օգոստոս 2010ին, Պոսթրն:

Ժողովը ներկայացուց շինիչ առաջարկներ եւ թելադրանքներ, բարելաւելու համար վերոյիշեալ գործունէութիւնները եւ դիմագրաւելու նոր սերունդին դրական պահանջները:

Ներկայացուցչական Ժողովի ընթացքին, լաւագոյն առիթ նկատելով, սկստական ճիւղի պատասխանատու, Ֆլորիտայի մասնաճիւղի անդամ, քոյր Արշօ Գանթարճեան խմբապետական պաշտօն ըստացաւ: Ան հաւատարմօրէն պիտի շարունակէ սկստական աշխատանքը Ֆլորիտայի գաղութէն ներս, զարկ տալով եւ աշխուժացնելով հայահոծ այս փոքր

շրջանը:

Ապա, ներկայացուցիչները ընտրեցին 2009-2011 երկամեակի Շրջանային Վարչութեան կազմը:

Եղբ. Պետիկ Տէր Վարդանեան, Պոսթրն

Եղբ. Յովիկ Աբգարեան, Ուաշինկթըն

Եղբ. Լեւոն Սահակեան, Շիքակօ

Քոյր Երան Սիմոնեան, Ուաշինկթըն
Եղբ. Վարդան Աղամեան, Տիթրոյթ
Քոյր Էլիզապէթ Դրամկոչեան, Ֆիլատելֆիա

Եղբ. Թորոս Ոսպիկեան, Պոսթրն

Ընթացաւարտ Շրջանային Վարչութիւնը իր խորին շնորհակալութիւնը յայտնեց Ֆլորիտայի մասնաճիւղի վարչութեան եւ անդամներուն՝ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովի հիւրընկալման համար:

Ժողովը փակուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի քայլերգով, Կիրակի, 11 Հոկտեմբեր 2009ի կէսօրէ ետք ժամը 3ին:

«ՄԱՐԶԻԿ»ԻՆ ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Գարմէն Տէր Կարապետեան (Մ. Նահանգներ) \$100

US\$8ԱԼՔ

2ՍՕ՝02ÈÊ ÆÛÌÆ ÐՊ

Յարութիւն Անմահունի

Hratch and Neshan Boyadjian

Tel.: + 961-1-249554 Cell : + 961-3-882812/ + 961-3-882811
Fax: +961-1-248556 Bourj Hammoud - Beirut - Lebanon
Sector 4. 98th st. Bldg. #246 GF

E-mail: Hratch@goldenmountains.com Hratchboy@hotmail.com

<http://www.goldenmountains.com>

ՔԱՀԱՄ-Ի 26ՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՊԵՐԸ ԸՆԹԱՑՔ ԱՌԻՆ ԱԹԼԷԹԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՎ

26 րդ տարին ըլլալով, մեծ յաջողութեամբ կ'իրագործուին Հ.Ս.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Մարզական Խորհուրդին կազմակերպած Քալիֆորնիոյ Հայ Աշակերտական Մարզախաղերը, որոնք ծանօթ են իբրեւ ՔԱՀԱՄ:

Վերջին քանի մը տարիներուն, նկատի ունենալով շրջանի հայկական վարժարաններու աշակերտութեան մեծ թիւով մասնակցութիւնը գեղեցիկ այս մարզախաղերուն, կազմակերպիչ յանձնախումբը հանգրուաններու բաժնած է զանոնք, առանձին մրցումներ կազմակերպելով իւրաքանչիւր մարզածեւի համար:

Մարզախաղերը կ'ընդգրկեն աթլէթի, փինկ-փոնկի, վոլիպոլի, ֆութպոլի, պասքեթպոլի եւ ճատրակի մարզածեւերը:

Առաջին հանգրուանով, Կիրակի, 14 Նոյեմբեր 2009ի առաւօտեան, բազմահարիւր աշակերտ-աշակերտուհիներու մասնակցութեամբ եւ մեծ յաջողութեամբ տեղի ունեցան 50, 100, 200, 400, 800 եւ 1500 մէթր վազքի, մէկ քայլ ոստումի, զունդ նետելու եւ դրօշարշաւի մրցումները:

Մրցումներու ամբողջական արդիւնքները եւ նկարները կարելի է տեսնել Հ.Ս.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանի կայք էջին մէջ (www.homenetmen.net): Ստորեւ՝ վազքի մրցումներուն արդիւնքները:-

●50 ՄԵԹՐ ՎԱԶՔ●

●Ա. Դասարան

Մանչեր- Ճորճիօ Գալայճեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Էմիլի Պաղրամեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

●Բ. Դասարան

Մանչեր- Ռիչըրտ Յովհաննիսեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Թալիա Յըստքեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Գ. Դասարան

Մանչեր- Արամ Գազորեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Թիֆընի Փափազեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Դ. Դասարան

Մանչեր- Ատրինէ Ալվազեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

Աղջիկներ- Լոուի Լաչինեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●100 ՄԵԹՐ ՎԱԶՔ●

●Ա. Դասարան

Մանչեր- Էրիք Ենիգոմճեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Էմիլի Պաղրամեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

●Բ. Դասարան

Մանչեր- Ռիչըրտ Յովհաննիսեան

(Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Թալիա Յըստքեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Գ. Դասարան

Մանչեր- Արամ Գազորեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Թիֆընի Փափազեան

(Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Դ. Դասարան

Մանչեր- Սերոբ Ճէճէեան (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Ալեքսանտրա Ֆրիլիս (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Ե. Դասարան

Մանչեր- Նիքոլաս Ղազարեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

Աղջիկներ- Թինա Լաթչինեան (Հայ Բոյրերու վրժ.)

●Զ. Դասարան

Մանչեր- Ռոպէրթ Զաքարեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

Աղջիկներ- Թալին Վարդանեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Է. Դասարան

Մանչեր- Կարէն Սոթրըի (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Մեկան Միրխանեան (Շամլեան Ազգ. վրժ.)

●Ը. Դասարան

Մանչեր- Արեգ Տէմիրճեան (Մերտինեան վրժ.)

Աղջիկներ- Էլլա Ստեփանեան (Շամլեան Ազգ. վրժ.)

●200 ՄԵԹՐ ՎԱԶՔ

●Ա. Դասարան

Մանչեր- Էրիք Ենիգոմչեան (Ֆերահեան Ազգ. վարժարան)

Աղջիկներ- Էմիլի Պաղրամեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

●Բ. Դասարան

Մանչեր- Ռիչըրտ Յովհաննիսեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Թալիա Յըստքճեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Գ. Դասարան

Մանչեր- Արամ Գազորեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Թիֆընի Փափազեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Դ. Դասարան

Մանչեր- Սերոբ Ճէճէեան (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Ալեքսանտրա Ֆրիլիս (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Ե. Դասարան

Մանչեր- Նիքոլաս Ղազարեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

Աղջիկներ- Ալեքսա Գաբրիէլեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

●Զ. Դասարան

Մանչեր- Ռոպէրթ Զաքարեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

Աղջիկներ- Թալին Վարդանեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Է. Դասարան

Մանչեր- Կարէն Սոթրըի (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Լիանա Մուրատեան (Սահակ Մեսրոպ վրժ.)

●Ը. Դասարան

Մանչեր- Արին Բժշկեան (Շամլեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Էլլա Ստեփանեան (Շամլեան Ազգ. վրժ.)

●400 ՄԵԹՐ ՎԱԶՔ

●Գ. Դասարան

Մանչեր- Քրիս Յարութիւնեան (Շամլեան Ազգ. վարժարան)

Աղջիկներ- Թիֆընի Փափազեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Դ. Դասարան

Մանչեր- Սերոբ Ճէճէեան (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Ալեքսա Գէորգեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

●Ե. Դասարան

Մանչեր- Արէն Պասաք (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

Աղջիկներ- Ալեքսա Գաբրիէլեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

●Զ. Դասարան

Մանչեր- Ռոպէրթ Զաքարեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

Աղջիկներ- Թալին Վարդանեան (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

●Է. Դասարան

Մանչեր- Կարէն Սոթրըի (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Լիանա Մուրատեան (Սահակ Մեսրոպ վրժ.)

●Ը. Դասարան

Մանչեր- Մարք Կիւլտաք (Հ.Բ.Ը.Մ.ի Մանուկեան-Տէմիրճեան վրժ.)

Աղջիկներ- Էլլա Ստեփանեան (Շամլեան Ազգ. վրժ.)

●800 ՄԵԹՐ ՎԱԶՔ

●Ե. Դասարան

Մանչեր- Արմէն Մկրտչեան (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

●Զ. Դասարան

Մանչեր- Սեւակ Քէօսէեան (Շամլեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Թամար Գազարեան (Հայ Բոյրերու վրժ.)

●Է. Դասարան

Մանչեր- Կարէն Սոթրըի (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

●Ը. Դասարան

Մանչեր- Արին Բժշկեան (Շամլեան Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Էլլա Ստեփանեան (Շամլեան Ազգ. վրժ.)

●1500 ՄԵԹՐ ՎԱԶՔ

●Է. Դասարան

Մանչեր- Կարէն Համամճեան (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Քաթիա Տապալաղեան (Սահակ Մեսրոպ վրժ.)

●Ը. Դասարան

Մանչեր- Ճորճ Քէքէճեան (Ալէք Փիլիպոս Ազգ. վրժ.)

Աղջիկներ- Նաթալի Քարամարտեան (Ֆերահեան Ազգ. վրժ.)

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՕՐԷՆՃ ՔԱՈՒՆԹԻԻ ՄԱՄՆԱՃԻԻՂԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅՈԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

**Ձեփիւռ Մ. Օհաննեսեան
ՕՐԷՆՃ ՔԱՈՒՆԹ**

17 Հոկտեմբեր 2009 թվականը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրէնճ Քաունթիի մեծ ընտանիքին համար եղաւ հպարտութեան եւ ուրախութեան օր մը:

Այդ օր, երեկոյեան, չրջանի եկեղեցւոյ «Ղուկասեան» սրահին մէջ, ներկայութեամբ գաղութի հոգեւոր հովիւ Հրանդ Քհնյ. Երէցեանի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Վարդգէս Շիրտրամեանի, գաղութի քոյր կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներու, ինչպէս նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական քոյր-եղբայրներու եւ աւելի քան երկու հարիւր ազգայիններու տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սարգարապատ» մասնաճիւղի հիմնադրութեան 30ամեակի տօնակատարութիւնը:

Օրուան հանդիսավար եւ տօնակատարութեան յանձնախումբի ատենապետուհի քոյր Դուլին Վարդանեան բարի գալուստի ջերմ խօսքերէ ետք հրաւիրեց քահանայ հայրը, որպէսզի Տէրունական աղօթքով սկսի հանդիսութիւնը:

Ապա, ատենապետ եղբ. Պաղտիկ Օհանեան խօսք առնելով նախ ներկայացուց 2008-2009 տարեշրջանի վարչական կազմը:

Եղբայրը անդրադարձաւ «Սարգարապատ» մասնաճիւղի անցեալի աշխատանքներուն, անոր ունեցած դժուարութիւններուն եւ արձանագրած յաջողութիւններուն: Ան մատնանշեց, թէ ամէնէն կարեւորը «Հ.Մ.Ը.Մ.ի ոգին է, որ միշտ

կը գերիշխէ: Այդ ոգին է, որ կը կազմաւորէ անձի մը կեանքը եւ կը զօրացնէ անոր սէրը իր հայրենիքին, ընտանիքին եւ գաղութին հանդէպ»: Շարունակելով, ան աւելցուց. «Այսօր մենք հպարտութեամբ եւ խանդավառութեամբ կը տօնենք Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրէնճ Քաունթիի «Սարգարապատ» մասնաճիւղի 30 տարիներու գործունէութիւնը: Մեր ուրախութիւնը եւ հպարտանքը միաձուլած ենք մեր քրտինքին եւ արցունքին՝ յաղթելու, կատարելագործելու, բարձրանալու եւ բարձրացընելու նշանաբանով»:

Եղբայրը խօսեցաւ մասնաճիւղի անձնական մարզարան մը ունենալու երկար տարիներու երազին մասին եւ յայտնեց, որ իբրեւ գաղութի անդամներ, մեր պատասխանատուութիւնն է սիրել Հ.Մ.Ը.Մ.ը, եկեղեցին, Հ.Ե.Դ.ը, միւս բոլոր կազմակերպութիւնները եւ աշխատիլ անոնց վերելքին համար:

Եղբ. Օհանեան իր խօսքին աւարտին վարչութեան անունով շնորհակտրեց եւ շնորհակալութիւն յայտնեց 30ամեակի կազմակերպիչ յանձնախումբի ատենապետուհի քոյր Դուլին Վարդանեանին, փոխ ատենապետուհի քոյր Թալին Կուրտիքեանին եւ բոլոր անդամներուն՝ ձեռնարկին յաջողութեան ի խնդիր իրենց տարած անխոնջ աշխատանքին համար:

Ապա, յանձնախումբի անդամները հրաւիրուեցան 30ամեակի կարկանդակը հատելու համար, որմէ ետք բեմ հրաւիրուեցան նաեւ մասնաճիւղի հիմնադրութեանն ի վեր բոլոր ատենապետները՝ եղբայրներ Վարդան Տիշոյեան, Վիգէն Աբէլեան, քոյրեր Ռու-

պինա Թիւթիւնճեան, Շաքէ Զոհրապեան, եղբ. Վիգէն Տադէսեան, քոյր Զարուհի Տէր Դաւիթեան եւ եղբ. Պատրիկ Օհանեան: Առ ի գնահատանք իրենց ունեցած տարիներու անշահախնդիր աշխատանքին, եղբայրներուն եւ քոյրերուն յանձնուեցան յատուկ յուշանուէրներ:

Տօնակատարութեան պաշտօնական բաժինի աւարտին բեմ հրաւիրուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի

Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Վարդգէս Շիրտրմեան: Ան շնորհաւորեց «Սարգարապատ» մասնաճիւղի 30 տարիներու գործունէութիւնը եւ իր խօսքին մէջ յիշեց, թէ Օրէնճ Քառուկիին հակառակ փոքր գաղութ մը ըլլալուն, տուած է երեք անձնաւորութիւններ, որոնք շրջանային մակարդակով պաշտօններ ունեցած են եւ եղած են շատ գործունեայ, մեծ ներդրում ունենալով Հ.Մ.Ը.Մ.ի յաջողութեան եւ վերելքին մէջ:

Տօնակատարութեան ընթացքին ակնյայտ էր երիտասարդութեան մասնակցութիւնը եւ խանդավառութիւնը: Կարելի է ըսել սրահի ներկաներուն ջախջախիչ մեծամասնութիւնը երիտասարդ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ էին, որոնք սրահին շուրջ գետեղուած պատաններուն վրայ անդադար երեւցող

նկարներուն մէջէն կը փորձէին յիշել իրենց յիշատակելի օրերը, ըլլան անոնք նկարուած բանակումի, մարզախաղերու, սկառտական, ժողովներու կամ ընկերային խրախճանքներու ընթացքին:

Մինչեւ ուշ ժամեր ներկաները պարեցին եւ զուարճացան: Բարի երթ, նորանոր յաջողութիւններ եւ նուաճումներ կը մաղթենք Օրէնճ Քառուկիին Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեր սիրելի «Սարգարապատ» մասնաճիւղին:

The Champs Élysées just steps away and the Parc Monceau nearby

HOTEL

★ ★ ★

PAVILLON MONCEAU

PARIS

Full of charme,
Tastefully decorated 36 rooms and 6 suites with individual heating/air conditioning, direct access telephone line, internet connection, minibar, safety box and satellite TV. Private bathroom with hairdryer.
The suites can accommodate 3 adults or a family with parents and 2 children.

43 rue Jouffroy d'Abbans 75017 Paris
Tel' 331 56 79 25 00 - Fax 331 42 12 99 38
infos@pavillon-monceau.com
www.pavillon-monceau.com

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՄՄԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԻ ՄԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԵՐԴՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Արի-արեճոյշներու երդում:

Այլն Պէճճեան ԱՄՍԱՆ

ՀՄԸՄ-ի Ամմանի մասնաճիւղի սկաուտական կազմը անցնող տարեշրջանի իր գործունէութիւնը փակեց երգման արարողութեամբ մը, որ տեղի ունեցաւ շրջանի սկաուտներ շրջափակին մէջ:

Տարեկան երգման արարողութիւնը առիթ մը եղաւ վերջի-չելու անցնող տարուան աշխատանքները եւ գնահատելու մասնաճիւղի խմբապետներուն ի գործ դրած ճիգերը:

Շեփորախումբի եղանակներով, օրուան հանդիսութիւնը սկսաւ մասնաճիւղի 75 հոգինոց սկաուտական կազմին տողանցքով, ներկայութեամբ ՀՄԸՄ-ի եւ ՀՕՄ-ի վարչութիւններու, ՀՄԸՄ-ի նախկին ատենապետներու եւ խմբապետներու, ինչպէս նաեւ մեծ թիւով ծնողներու, միութեան անդամներու եւ համակիրներու:

Սկաուտներու կողմէ հայերէնով եւ արաբերէնով խօսքեր արտասանեցին քոյր Ալիք Տաքէսեան եւ եղբ. Հրակ Մուրատեան: Անոնք անդրադարձան ՀՄԸՄ-ի սկաուտական կեանքի բարերար ազդեցութեան՝ հայ նորահաս սերունդին վրայ: Անոնք շեշտեցին Ամմանի նման փոքրաթիւ գաղութէ մը ներս ՀՄԸՄ-ի սկաուտութեան ունեցած դերը, որ քով-քովի բերելով հայ փոքրերն ու երիտասարդները, անոնց կը սորվեցնէ միութենական կեանք, պատասխանատուութիւն եւ ազգային գիտակցութիւն:

Օրուան հանդիսավար քոյր Գլաւա Ինգապապեան կազմի կրտսերագոյն անդամները հրաւիրեց տալու ՀՄԸՄ-ի իրենց առաջին խոստումը, առաջնորդութեամբ գալլիկական բաժնի խմբապետ եղբ. Սեւան Պէննէեանի: Յաջորդեց արի-արեճոյշներու երդումը, առաջնորդութեամբ սկաուտական բաժնի խմբա-

պետուհի քոյր Ալին Պէննէեանի եւ, վերջապէս, երէց-պարմանուհիներու ուխտը, առաջնորդութեամբ մասնաճիւղի խմբապետ եղբ. Բաֆֆի Չաքմաքեանի:

Մասնաճիւղի խմբապետութեան խօսքը ներկայացուց եղբ. Սեւան Պէննէեան, շեշտը դնելով դեկավարներու պարտականութիւններուն եւ անոնց ուսերուն դրուած ծանր պատասխանատուութեան՝ առաքինի նկարագրի տէր անհատներ պատրաստելու եւ ազգային դաստիարակութիւն փոխանցելու ՀՄԸՄ-ի նոր սերունդներուն:

Եղբ. Պէննէեան անդրադարձաւ խմբապետներու եւ կազմի պատասխանատու կազմի նուիրեալ գործին, որուն կարեւորագոյն յատկանիշն է սերունդէ սերունդ ծառայութիւն միութեան գաղափարաբանութեան եւ պարտականութեան ոգիի եւ գործի փոխանցում նոր սերունդին:

Օրուան հանդիսութիւնը ընդգրկեց նաեւ աստիճանատուութիւն եւ սկաուտական Ա. եւ Բ. կարգի պէճերու փոխանցում: Վկայագիրներով գնահատուեցան մասնաճիւղի լաւագոյն գալլիկ-սկաուտները, կազմի տիպար անդամները եւ լաւագոյն խմբակները:

Քոյր Ռիթա Հասարճեան արտասանեց Օ. Չարմուռնիի «Հայր»։ Սկաուտներէն խումբ մը ներկայացուց բուրգի ձեւեր: Ապա յաջորդեց սահիկներու ցուցադրութիւն՝ անցնող տարեշրջանի սկաուտական գործունէութեան մասին:

Այս առիթով, վարչութեան ատենապետ եղբ. Կարօ Հերտէմեան եւ սկաուտականի ներկայացուցիչ եղբ. Կարօ Եումճեան խմբապետութեան կողմէ պատրաստուած յատուկ նուէրներ յանձնեցին բոլոր պատասխանատուներուն՝ գնահատելով անոնց յարատեւ աշխատանքն ու գոհաբերութիւնը:

Տպաւորիչ արարողութիւնը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

Վարչութեան ատենապետը կը գնահատէ աստիճանաւոր պատասխանատուները:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ ԵՒ ՄԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՄԻՕՐԵԱՅ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Միօրեայ բանակումի մասնակիցներ: **SEP 20 2009**

Աստղիկ Գարագաշեան ԱՄՍԱՆ

ՀՄ.Ը.Մ-ի Ամմանի մասնաճիւղի արի-արենոյներուն եւ գայլիկ-արծուիկներուն նոր տարեշրջանի սկստակաւ վերամուտը կատարուեցաւ բարձր տրամադրութեամբ, հակառակ քաղաքին մէջ դպրոցներու եւ հաւաքական ձեռնարկներու ուշացման, «խոզի կռիւի»ի հիւանդութեան պատճառով:

Արդարեւ, ամրան հինգ շաբթուան դադարէն ետք, վերամուտին, սկստակներն ու գայլիկները խանդավառութեամբ ուղղուեցան Ամմանի ամէնէն արդիական գրօսավայրը (Jingo's Jungle), ուր լաւ ժամանակ անցուցին:

Մինչ սկստակները ուրախ էին վերամուտով, խմբապետական կազմը անցաւ իր նոր տարեշրջանի ծրագիրին, ջանալով կակող թաթիկները արդիական ծրագիրներով ներգրտել եւ միութենական դաստիարակութեամբ անոնց մէջ ապագայ լաւ մարդեր պատրաստել:

Այս իմաստով, մասնաճիւղին սկստակական կազմը կատարեց միօրեայ բանակում, որ տեղի ունեցաւ քաղաքին մօտակայ Շնելըր հաստատութեան բանակավայրը:

Բանակումին բացումը կատարուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով: Ապա, խմբապետները ներկայացուցին բանակումին օրէնքները եւ պաշտօնները:

Բոլոր խմբակները ունեցան դասախօսութիւններ, որոնց մէջ մէկուն նիւթն էր Հայաստան-Թուրքիա համաձայնութիւնը եւ անոր ազդեցութիւնը Հայ Դատի եւ Յեղասպանութեան ճանաչման աշխատանքներուն վրայ: Նիւթը ներկայացուց թոյր Ալին Պէննէեան: Նիւթը Հայ Դատի հետապնդման կարեւոր հարցերէն մէկը ըլլալով, սկստակները եւ գայլիկները կատարեցին կարծիքներու փոխանակում, նշելով թէ արդիական ձեւերով կրնանք օտարին ներկայացնել Սփիւռքի կեցուածքը եւ մեր Դատը:

Օրուան միւս հետաքրքրական նիւթը ներկայացուց թոյր

Կակող թաթիկներ դասախօսութեան պահուն: **SEP 20 2009**

Կասիա Տէմիրճեան՝ «խոզի կռիւի»ի հիւանդութեան մասին, բացատրելով հիմնական կէտեր, թէ ի՞նչպէս կարելի է հիւանդութիւնը սահմանափակել կարելի եղածին չափ:

Այլ մտահոգիչ հարցի մը մասին դասախօսեց թոյր Աստղիկ Գարագաշեան (Չուր եւ վառելանիւթ սպառելու եւ գործածելու լաւագոյն միջոցները): Այս առիթով բոլոր սկստակները իրենց աօրեայէն օրինակներ տուին, թէ ի՞նչպէս կրնան աւելի լաւ ընթացք ունենալ:

Օրուան համեղ ճաշը պատրաստեց Հ.Օ.Մ-ի վարչութիւնը եւ դադարէն ետք յայտագիրը վերսկսաւ խմբային մրցումով: Ապա, բոլոր խմբակները ունեցան ռալի մրցում մը՝ չորս կապ-հանգոյց սորվելով:

Յայտագիրը ընդգրկեց նաեւ երգի հետաքրքրական մրցում մը, ուր բոլորը սորվեցան երգերու բառեր, երգերու կապուած դէպքեր ու դէմքեր:

Միօրեայ բանակումի աւարտին տեղի ունեցաւ երդման արարողութիւն: Ընթրիքէն ետք կատարուեցաւ պարի մրցում, որմէ ետք յայտագիրը փակուեցաւ «Ով հայ արի» քայլերգով:

Սեմինարին մասնակցող կազմը:

JUL 2 2009

Աստիճանաւորներ կը մասնակցին ակումբի մաքրութեան աշխատանքին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՄՄԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿԻԳՆԵՐ ՄԿԱՌԻՏԱԿԱՆ 24 ԺԱՄՈՒՄՆ ՍԵՄԻՆԱՐԸ

Գլխաւոր Ինգապապեան ԱՄՍԱՆ

ՀՄԸՄ-ի Ամմանի մասնաճիւղի սկաուտական 24 ժամուան սեմինարը տեղի ունեցաւ Ամմանի ակումբին մէջ, ըստ նախատեսուած յայտագրի:

- Նախնական դարմանում
- Կարգապահական հրահանգներ
- ՀՄԸՄ-ի ծրագիր-կանոնագիր
- Յայտագրի պատրաստութիւն

Սեմինարը իր աշխատանքներուն սկսաւ կէսօրուան ժամը 2ին: Սեմինարին առաջին նիւթը՝ «Նախնական դարմանում»ը փոխանցեց Ամմանի շտապ օգնութեան բաժանմունքէն սպայ մը: Ան բացատրութիւններ տուաւ արեւահարութեան, արուեստական շնչառութեան, խայթուածքներու եւ կոտորուածքներու մասին:

Դասախօսութենէն ետք, սեմինարին մասնակիցները պտոյտ մը ունեցան Ամմանի հին թաղերէն ժապալ Ամմանի մէջ: Անոնք շրջեցան քաղաքին հնագոյն թաղերէն մէկը նկատուող շրջանը: Ծանօթացան շրջանի առաջին դպրոցներուն, թագաւորին պալատին եւ ապա, ընթրիւնէ ետք, վերադարձան ակումբ եւ հետեւեցան կարգապահական հրահանգներ նիւթով դասախօսութեան:

Նախնական դարմանումի դասախօսութեան պահուն:

JUL 2 2009

հանգներ նիւթով դասախօսութեան:

Յաջորդ օր, սեմինարին աշխատանքները շարունակուեցան երկու դասախօսութեամբ: Սկաուտներուն ներկայացուեցաւ ՀՄԸՄ-ի ծրագիր-կանոնագիրը եւ յայտագրի մը պատրաստութեան ձեւերը:

Այնուհետեւ, սեմինարին մասնակիցները բաժնուեցան խմբակներու եւ միասնաբար ձեւարկեցին ակումբի մաքրութեան աշխատանքին, ինչ որ բոլորին մօտ ամրապնդեց ծառայութեան ոգին: Մաքրութիւնը ընդգրկեց ակումբին հին նկարները եւ բաժակները, որոնք բոլորը կոկուեցան եւ դասաւորուեցան լաւ ձեւով:

Մաքրութեան յաջողեց կէսօրուան ճաշը, որմէ ետք սեմինարի մասնակիցներուն միացան գայլիկները: Կազմակերպուեցաւ ճիրքերու ներկայացման մրցաշարը: Բ. կարգի պատասխանատուներու պատրաստած մրցաշարը արժանացաւ բոլորին գնահատանքին՝ մեծ խանդավառութիւն ստեղծելով

մասնակիցներուն մօտ: Մրցանակակիր սկաուտները արժանացան յատուկ նուէրներու, բանակումներու համար գործածական պնակներ եւ գաւաթներ:

Դասախօսութիւններու եւ խաղերու աւարտին, ակումբ ներկայացան սկաուտներու ծնողները եւ մասնակցեցան մասնաճիւղին նիւթական եկամուտ ապահովող վիճակահանութեան խաղին եւ ընթրիքին: Երեկոն անցաւ ակնկալուած յաջողութեամբ, հաճելի յիշատակներ ձգելով բոլորին մօտ:

ՄԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ, ՄԻՕՐԵԱՅ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

Թղթակից ԱՄՍԱՆ

Ն .Մ.Ը.Մ.ի Ամմանի մասնաճիւղի սկաուտական կազմը 2009ին ունեցաւ յատուկ ձեռնարկներ՝ սկաուտական եւ գայլիկական իր բաժանմունքներուն եւ պատասխանատու կազմին համար:

Կազմի անդամներուն հետաքրքրութիւնները գոհացնելու եւ Ձերդ դարուն նորութիւններուն հետ քայլ պահելու համար, մասնաճիւղին խմբապետական կազմը ծրագրեց շարք մը ձեռնարկներ:

Յորդանանի տեսարժան վայրերուն ծանօթանալու նպատակով, սկաուտները ունեցան շատ հաճելի պտոյտ-չրարշաւ մը Ուատի Պըն Համատ գետը, Ամմանէն 1.5 ժամ հեռու, Քարաքի շրջանը:

Պատասխանատու կազմին կողքին արշաւին մասնակցեցան Ա. եւ Բ. կարգի սկաուտներ: Արշաւը տեղի ունեցաւ ջուրի մէջ: Մասնակցողները մօտ 4 քիլոմետր հեռավորութիւն լողալով կտրե-

Քարաքի խաչակիրներու շրջանէն մնացած բերդը:

ցին՝ մասնագէտ մարզիչի մը հսկողութեամբ:

Արշաւը բոլորին սորվեցուց իրարու օգնել, ուշադիր ըլլալ եւ շարքաշ ըլլալ: Աւարտին, սկաուտները հասան ցամաք եւ ճաշակեցին համեղ խորոված:

Քարաքի խաչակիրներու շրջանէն մնացած հիանալի բերդը այցելելէ ետք,

բոլորը բարձր տրամադրութիւններով վերադարձան սկուամբ:

Սկաուտները ունեցան նաեւ միօրեայ բանակում մը սկուամբէն ներս: Բանակումը կեդրոնացաւ յայտագիր մշակելու եւ ապագայ Փոխ Առաջնորդներ պատրաստելու ծրագրին վրայ: Բանակումին սկաուտները եփեցին իրենց ընթրիքը եւ պատասխանատուներու պատրաստած դասախօսութիւններու կողքին, բոլորը ներկայացուցին տասը վայրկեաննոց նիւթեր:

Գայլիկական բաժանմունքի գործունէութիւնը ընդգրկեց նոր եւ գրաւիչ ձեռնարկներ, ինչպէս՝ շարքաշութեան խաղավայրի այցելութիւն: Գայլիկները եւս ունեցան միօրեայ բանակում սկուամբէն ներս: Պատրաստեցին խարոյկ, սահիկներով դասախօսութիւն մը ունեցան ազգային հերոսներու մասին եւ կատարեցին խմբային գանազան խաղեր: Յաջորդ առաւօտեան գայլիկները սկուամբէն ուղղուեցան մայրաքաղաքի մեծագոյն որբանոցը եւ նուէրներով ուրախացուցին որբերը:

Որբանոց այցելութիւն:

ԵՂԲ. ՄԿՐՏԻՉ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

**Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբոյ Շրջանային Վարչութիւն
ՀԱԼԵՊ**

Եղբ. Մկրտիչ Գրիգորեանի մահը խոր վիշտով համակեց ո՛չ միայն իր հարազատները, այլեւ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբոյ ամբողջ ընտանիքը:

Կորուստը մեծ էր: Իր մահով կորսնցուցինք հաւատաւոր, անաչառ, համեստ եւ պարտաճանաչ անդամ մը, որ ամբողջ 45 տարիներ ծառայեց իր շատ սիրելի միութեան, նախ իբրեւ մարզիկ՝ բերդապահ: Ապա, հեծելարշաւի աշխարհ ուղղուելով, տարիներ շարունակ ան բարձր պահեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի անունը, հանդիսանալով Սուրբոյ եւ արաբական երկիրներու ախոյեան: Այնուհետեւ ան ծառայեց իբրեւ վարչական:

1980ին եղբ. Մկրտիչ փոխադրուեցաւ Գամիշլի, ուր անմիջապէս լծուեցաւ միութենական աշխատանքի: Եղաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գամիշլիի մասնաճիւղի վարչական: Վերջին

երեք տարիներուն ան մաս կազմեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբոյ Շրջանային Վարչութեան, ներկայացնելով Գամիշլիի մասնաճիւղը:

Իր մահէն քանի մը օր առաջ ժամադրուած էինք միասին Դամասկոս, ուր տեղի պիտի ունենային պասքեթպոլի միջմասնաճիւղային խաղեր: Սակայն, եղբ. Մկրտիչ փոխանակ մեզի հետ դաշտ երթալու՝ հիւանդանոց ուղղուեցաւ, եւ թարկուելու համար սրտի վիրաբուժութեան գործողութեան, եւ այդ վիճակին մէջ իսկ չմոռցաւ յաջողութիւն մաղթել մրցաշարքին: Բայց աւա՛ղ, ան իր հոգին աւանդեց անակնկալօրէն:

Եղբ. Մկրտիչ ծնած էր Հալէպ, 1948ին: Ամուսնացած էր եւ ունէր երեք զաւակներ, որոնք կը շարունակեն իրենց հօր միութենական աշխատանքը:

Բի՛ւր յարգանք միութենական իր երկարամեայ վաստակին:

ԴԵՌ ՇԱՏ ԲԱՆ ՈՒՆԷՐ ՏԱԼԻՔ Հ.Մ.Ը.Մ.ԻՆ

**Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ժրտէյտէի մասնաճիւղի վարչութիւն
ԺԸՏԷՅՏԷ**

Ճակատագիրի մէկ անհամ կատակը Նոյեմբերին մեզմէ իլեց հազիւ 25 դարուններ ապրած եղբ. Շահէ Կիւվլէքճեանը, որ սիրուած ու յարգուած էր բոլորին:

Անհաւատալի է, որ այլեւս չկայ եղբ. Շահէն:

Անհաւատալի է, որ այլեւս Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ժրտէյտէի մասնաճիւղի սկաուտական կիրակնօրեայ հաւաքներէն պիտի բացակայի

բոլորին սիրելի միաւորի խմբապետ եղբայրը:

Չենք ուզեր համոզուիլ, որ այլեւս պիտի չտեսնենք զինք ու իր անմեղ ժպիտը:

Ե Ղ Բ .
Շահէ Կիւվլէքճեան
փոքր տարիքէն հասակ առաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ժրտէյտէի մասնաճիւղի սկաուտական շարքերուն մէջ եւ կապուղ թաթիկէն մինչեւ միաւորի խմբապետ, տարիներու ընթացքին իր պարտականութիւնները կատարեց անթերի ձեւով:

Նախքան իր վերջին հրաժեշտը, ան կատարեց նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական իր վերջին

պարտաւորութիւնները:

Ամրան, մասնաճիւղի տարեկան բանակումին իր գործնական մասնակցութիւնը բերելէ ետք, Հոկտեմբերին, ան մասնակցեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Ներկայացուցչական 40րդ ժողովին:

Այո, շատ կարճ եղաւ եղբ. Շահէին կեանքը: Դեռ շատ բան ունէր առնելիք կեանքէն եւ շատ բան ունէր տալիք իր անմիջական շրջապատին ու Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

Այսօր, Փիզիքապէս ան չկայ մեր հետ, բայց Հ.Մ.Ը.Մ.ի

հանդէպ իր ունեցած հաւատքը, խոր համոզումը եւ անկեղծ նուիրումը ամէնօրեայ ներկայութիւն են մեր մէջ ու խթանիչ ուժ կը հանդիսանան մեզի:

Եւ մենք վստահ ենք, իր հոգին այժմ կը սաւառնի ու վերէն հետեւի հոն, ուր որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները իրենց հաւաքները եւ բանակումները կը կատարեն:

Խոնկ ու մոմ իր անմոռաց յիշատակին:

ԵՂԲ. ՇԱՀԻ ԿԻՒՎԼԷՔՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Լիբանանի Շրջանային Խմբապետութիւն
ՊՈՒՐՑ ՀԱՄՈՒՏ

Չ ենք ուզեր հաւատալ, որ այլեւս մեզմէ բաժնուած է եղբ. Շահէ Կիւվլէքճեանը: Սակայն կեանքի օրէնքներէն մէկն է, որ մեզ կը պարտադրէ ընդունիլ այն իրականութիւնը, որ մահ կայ: Այս պարագային բաժանումը միայն Փիզիքական է:

Եղբ. Շահէ Կիւվլէքճեան փոքր տարիքէն անդամակցեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ժրտէյտէի մասնաճիւղին՝ ըլլալով տիպար ու հնազանդ գայլիկ մը, գործադրելով իրեն տրուած թելադրանքները: 11 տարեկանին ան փոխանցուեցաւ արիական խումբ: Հոն սնանեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական գիտելիքներով եւ շարունակեց մնալ տիպար ու հնազանդ արի:

Եղբ. Շահէ երբ տուաւ իր արիական խոստումը եւ արժանացաւ փողկապին, բառացիօրէն չկրկնեց սկաուտական խոստումին տողերը, այլ՝ լուռ ու մունջ գործադրեց զանոնք իր սկաուտական եւ առօրեայ կեանքին մէջ:

Ան հաւատաց Աստուծոյ եւ ծառայեց ազգին: Եղաւ աշխատասէր ու պարտաճանաչ խմբապետ, գիտակից՝ իրեն յանձնուած պարտականութեան եւ պարտաւորութեան: Ան ճիշտ չխնայեց իր լաւագոյնը կատարելու՝ մէկդի դնելով իր ընտանեկան ծանր բեռը եւ առաջնահերթութիւն տալով իր մեծ ընտանիքին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

Իրեն տարեկից խմբապետները կը վկայեն, որ եղբ. Շահէ սիրուած էր բոլորին կողմէ եւ իր կարգին կը սիրէր բոլորը անխտիր: Եղբայր ու ընկեր էր, իր մեղմ ու համեստ նկարագիրով մեծն ու փոքրը կ'ուղղէր դէպի ճիշդը:

Ան հոգեպէս ուրախ ու գոհ կը զգար, երբ օգնութեան ձեռք երկարէր: Մէկ խօսքով, եղբ. Շահէ տիպար երիտասար-

դի մը յատկանիչները ունէր:

Իր վաղահաս մահով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի մեծ ընտանիքը, մանաւանդ ժրտէյտէի մասնաճիւղը, կորսնցուց խմբապետ մը, որ տակաւին կատարելիք ունէր: Սակայն, վստահաբար, իրեն սիրողները պիտի շարունակեն իր ուղին եւ կատարեն իրենց լաւագոյնը, որպէսզի եղբայր Շահէին յիշատակը վառ մնայ ու յիշուի սերունդէ սերունդ:

Վարձքը կատար եղբ. Շահէ, կարճ ապրեցար, բայց քու բարի գործերուդ հետքը ձգեցիր Հ.Մ.Ը.Մ.ի շարքերէն ներս: Հանգչէ՛ խաղաղ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

**Քաղեց՝ Սալբի Լատոյեան
ՊԵՅՐՈՒԹ**

Եւրոպական Միութեան ստեղծման մասին առաջին անգամ արտայայտուած է Ֆրանսայի նախկին արտաքին գործոց նախարար Ռոպէր Շոլմէն: 9 Մայիս 1950ին ան յայտնած է, թէ պէտք է ստեղծել Եւրոպայի փոփոխութիւնները միացնող պետութիւն մը: Այս թուականը կը նկատուի Եւրոպական Միութեան ստեղծման օր:

Եւրոպական Միութեան նպատակն է համախմբել եւրոպական երկիրները եւ քաղաքական, տնտեսական, ընկերային եւ մշակութային սերտ կապեր ստեղծել անոնց միջեւ:

Այսօր Եւրոպական Միութեան մաս կը կազմեն բազմաթիւ երկիրներ (Գերմանիա, Ֆրանսա, Սպանիա, Յունաստան...): Կան նաեւ երկիրներ, որոնք իրենց թեկնածութիւնը դրած են Միութեան անդամակցութեան: Թուրքիան այդ երկիրներու շարքին է:

Եւրոպական Միութեան դրամանիշը եւրոն է: Միութիւնը ունի իր քայլերգը եւ դրօշը, որուն գոյնը կապոյտ է: Կապոյտը կը խորհրդանշէ երկիրները, իսկ շրջանակաձեւ 12 աստղերը կը յատկանշեն միութիւնն ու գորութիւնը:

**ԹՈՒՐԳԻԱ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ
ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒ**

Եւրոպական Միութեան անդամ դառնալու Թուրքիոյ առաջարկը արժարձուեցաւ Եւրոպական Խորհրդարանի 17 Դեկտեմբեր 2004ի նիստին: Խորհրդարանը որոշեց 3 Հոկտեմբեր 2005ին սկսիլ Միութեան անդամակցութեան Թուրքիոյ բանակցութիւններուն: Սակայն, միաժամանակ, Թուրքիոյ դիմաց դրուեցան կարգ մը հարցեր, որոնց լուծումէն ետք միայն կարելի պիտի ըլլայ անոր անդամակցութեան հարցին վճռումը:

Թուրքիոյ համար պայման դրուած հարցերն են.-

- Հայկական Յեղասպանութեան ճանաչումը:
- Կիպրոսի հարցին լուծումը:
- Մարդկային իրաւունքներու յարգումը:

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ, ԲԱՅՑ ԻՐԱԽ...

ՉՈՐՍ ԱԿԱՆՁՈՎ ԿԱՏՈՒՆ

Մ. Նահանգներու Շիքալո քաղաքին մէջ կ'ապրի Եոտա անունով կատու մը, որ ունի... չորս ականջ: Ան կը պատկանի ճաշարանատիրոջ մը:

Եոտային աւելորդ երկու ականջները պարզապէս մորթ են եւ լսելու զգայարանին հետ որեւէ կապ չունին: Կատուն իր իսկական երկու ականջներով կը լսէ շատ լաւ:

4225 ՕՂՈՎ ԿԻՆԸ

էլիան Տաւրտարն աշխարհի ամէնէն շատ օղեր ունեցող կիներն է: Սակայն, այդ օղերը իր հաւաքածոյին մէջ չեն, այլ... մարմինն վրայ: Տաւրտարն մարմինն բոլոր մասերուն վրայ ծակած է ահագին ծակեր՝ իր 4225 օղերը կախելու համար:

ԾՄՕÈàðĬ

Ո՞վ է, ի՞նչ է: Գիրուկ է, բայց ճարպ չունի: Երես ունի, բայց դէմք չունի:

ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

ՕՐԱՑՈՅՑԸ

Օրացոյցը ցոյց կու տայ, թէ այսօր ո՞ր ամիսն է, ո՞ր շաբաթը եւ ո՞ր օրը:

Օրացոյցի գործածութիւնը սկսած է Եգիպտոսի մէջ: Ամառնային արեւադարձի ժամանակ, եգիպտացիները երկինքին մէջ կը նկատեն պայծառ աստղ մը, գոր կը կոչեն Սոտիս:

Սոտիսի մէկ երեւումէն մինչեւ միւսը, եգիպտացիները կը հաշուեն 365 օր: Հետեւաբար, անոնք այդ երկար ժամանակը կը բաժնեն 12 մասի, իւրաքանչիւրը 30 օրով: Իսկ մնացեալ 5 օրը, իբրեւ յաւելուած, անոնք կը գետեղեն տարուան վերջաւորութեան:

Շուտով, եգիպտացիները կը նկատեն, որ 8 տարին անգամ մը Սոտիսը կ'ուշանայ մէկ օրով: Անոնք անգամ մը եւս կը հաշուեն իրենց ժամանակը եւ կը տեսնեն, որ անիկա հաւասար է 365 օրուան եւ 8 ժամուան:

Քրիստոսէ առաջ 46 թուականին, Հռոմի Յուլիոս կայսրը օրացոյցին մէջ կը մտցնէ փոփոխութիւն մը եւ ամիսները կը վերածէ տարբեր տեւողութեամբ ժամանակներու: Կարգ մը ամիսներ կը ճշդուին 31 օր, ուրիշներ՝ 30 օր: Իսկ Փետրուարը կ'ըլլայ 28 օր: Բայց կը ծագի ուրիշ հարց մը. յաւելեալ 8 ժամուան հարցը: Կայսրը զայն եւս կը լուծէ՝ չորս տարին անգամ մը Փետրուարը դարձնելով 29 օր: Այնուհետեւ, 366 օր ունեցող տարին կը կոչուի նահանջ տարի:

Մեր նախնիները օրացոյցի ամիսներուն, օրերուն, ցերեկային եւ երեկոյեան ժամերուն տուած են յատուկ անուններ: 551ին անոնք ընդունած են նոր օրացոյց մը, որ այսօր ծանօթ է հայոց նոր տոմար անունով: Հին օրացոյցով հայոց թուականը գիտնալու համար պէտք է ներկայ թուականէն (2010) հանել 551 տարին: Կ'ունենանք 1459 թուականը, որ եկեղեցւոյ օրացոյցներուն մէջ կը յիշուի հայկական տառերով, իբրեւ ՌՆԽԹ տարի:

(Պատասխանը՝ յաջորդիւ: Նախորդ հանելուկին պատասխանն էր հաւ):

Տարբեր Հայեացքով

Էլի Հուլիշեան

with the complements of

Restaurant Al-Mayass

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ

1. «Էն.Պի. էյ.»ի կազմերէն:
2. Դըրդոց - Արաբ իշխան:
3. Աղէկ - Նախամօր կողակիցը:
4. Աղցանի համեմաբոյս - Խոշոր մուրճ:
5. Վաճառել - Թրքահայ երկլեզու շաբաթաթերթ - Զրասէր հաւ:
6. Ժողովրդային - «Ֆորմիւլա 1»ի ամերիկացի մրցավարորդ:
7. Բոլոր - Եգիպտական դից - Անվախ:
8. Զայնանիչ - Նուրբ ալիւր - Ճափոնական դասական թատրոն:
9. Սիամանթոյի ծննդավայրը - Կիլիկեան նաւահանգիստ:
10. Կուռքերու նուիրուած զոհ - Նիհարնալ - Ռուսերէն՝ այո՛:
11. Ֆրանսայի նախագահական նստավայրը - Շաղկապ - Ատակ:
12. Մնօտ - Խաշոյ, մսաջուր:
13. Յուցական ածական - Փոքրացնող մասնիկ - Դիւրագին - Պնակ:
14. Եգիպտահայ մամուլէն - հնուիեան պատճառով մաշած:
15. Պրագիլի Ֆուլթոնի ազգային խումբին մարզիչը - Ընդունարան:
16. Տղամարդ - Երիվար - Փորձանք:
17. Ամբողջացում - Ասիական մայրաքաղաք:
18. Օծանելիք - Էական բայ - Սուտանի լիճերէն:
19. Սանասարի ձայնեղ որդին - Եգիպտական լրատու գործակալութիւն - Արհեստաւորի ունեւեակ:
20. Այբուբենէն - Բառարանի մէջ՝ բառէ մը ուրիշ բառի մը դրկելը - Այբուբենէն:

ՈՒՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Սպանացի թենիսիստէն - Այեր:
2. Վարսակալ - Զինկախառն պղինձ - Ռամկորէն՝ այո՛:
3. Յապաւուած՝ արաբական պետութիւն - Կոկորդի գեղձ - Ողիմպիական «կապոյտ» ցամաքամասը:
4. Կոնիոն, թունաւոր բոյս - Ճանճի ձայն - Յուցական ածական:
5. Տեղեակ - Անհատ - Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մոնթրէալի մասնաճիւղը:
6. Զուրով մաքրել - Եկամուտ - Այսինքն:
7. Ածականակերտ մասնիկ - Անձնական դերանուն - Հրէական գատիկ:
8. Մուկ - Արաբ պարոն - Տառի մը դրացիները:
9. Զաւակը մահացած - Բազմութիւն - Երկբարբառ մը:
10. Արշարոյս - Հեռացի՛ր:
11. Կրկնուած բաղաձայններ - Յուցական դերանուն - Նետ արձակել:
12. Այբուբենէն - Կղպուած - Իգական օտար անուն - Ճաշսեղանի սպասներէն:
13. Կենակից, կեանքի ընկեր - Բովանդակ:
14. Ռոնի Շնայարրի Ֆիլմերէն - Եղեգնացուպ - Դիմացի՛ր - Փիւնիկեան դից:
15. Փշողական նուագարան - Հովիւ - Ֆրանսական քաղաք - Աւելորդ ճիւղերը կտրէ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1														
2														
3														
4														
5	↓													
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														

ԹԻՒ 180 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԹՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1		Պ	Ա	Յ	Է	Ր	Ն	Մ	Ի	Ի	Ն	Ի	Խ	
2		Մ	Ե	Ն	Ա	Ր	Ա	Ն	Ի	Ր	Ա			
3		Գ	Ե	Ն	Մ	Ա	Ր	Տ	Ա	Կ	Ա	Ն		
4		Ո	Ր	Ա	Յ	Ն	Ե	Ր	Մ	Ո	Ր			
5		Ձ	Ո	Ի	Կ			Ր	Ա	Մ	Ա			
6		Ն	Ո	Ի	Կ			Ի	Մ	Է	Ր			
7		Ո	Ի	Ն	Ա	Կ		Ա	Ր	Ա	Ր	Ա		
8		Վ	Ի	Մ	Ա			Ա	Յ	Տ	Ա	Ր		
9		Ա	Մ	Ո	Ի	Ղ	Տ	Ա	Տ	Ր	Ի	Ա	Ն	Օ
10		Ք	Ի	Ե	Ի	Ա	Պ	Ա	Ր	Ա	Մ	Դ		
11		Տ	Ա	Ս	Ն	Ա	Մ	Ա	Ր	Տ	Ս			
12		Ի	Կ	Ջ	Ա	Ջ	Ա	Տ	Պ	Է				
13		Ո	Բ	Ո	Ի	Ր	Ի	Ի	Մ	Ա	Ն			
14		Ք	Ո	Ի	Ղ	Տ	Ս	Ս	Ր	Ի	Ա	Ն	Կ	
15		Ո	Ր	Լ	Ա	Յ	Ն	Ք	Ի	Ի	Լ	Ի	Կ	
16		Վ	Ա	Ղ	Ե	Մ	Ի	Ա	Ն	Տ	Ա	Թ	Ա	Կ
17		Ի	Կ	Ա		Մ	Ա	Ք	Ո	Ի	Մ			
18		Ձ	Ո	Ի	Ն			Ա	Խ	Ա	Տ	Ա	Ն	Ա
19		Ի	Փ					Կ	Ա	Ն	Տ	Ի	Ա	Ն
20		Ս	Մ	Ք	Ի			Ն	Ո	Ր	Ք	Ջ	Ի	

Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՄՄՄԱՄ

